CONCEPT-VERSLAG FORUM SAMENLEVING VAN GEMEENTE RIJSWIJK

d.d. 14 januari 2025

Aanwezig **Voorzitter:** De heer R. Nunnikhoven **Raadsleden:** De heer Y. Mazouz (f.a.) Mevrouw W. van Nunen De heer M. Bosman De heer M. Ezinga De heer E. v.d Baan (f.a.) De heer M. van 't Eind Mevrouw L. Oude Alink Mevrouw E. Woudstra De heer R. Veerman	**Vervolg aanwezige raadsleden:** Mevrouw I. Jansen-Dirkx De heer R. de Vreede (f.a.) Mevrouw A. Prenger De heer G. Kruger Mevrouw A. Koegler-Böhm Mevrouw M. ten Brummelaar (f.a.) De heer M. Weterings Mevrouw H. van Schie
Aanwezige portefeuillehouders: Burgemeester H. Sahin Wethouder L. Bentvelzen Wethouder W. van Damme Wethouder G. van Malsen	**Griffie:** Griffier: Mevrouw M.M.A. Tittse Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)

1

1. Opening

De voorzitter: Goedenavond. Welkom bij Forum Samenleving van dinsdag 14 januari 2025, de eerste vergadering van het nieuwe jaar. Officieel mag ik niet meer de beste wensen geven, maar voor de mensen thuis en voor het Forum nog de beste wensen.

2. Algemeen inspreekrecht

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 2. Dat is algemeen spreekrecht inwoners. En we hebben vanavond een inspreker. Dat is mevrouw Bavinck, komt inspreken over RIB 24 094, cliëntervaring onderzoek Wmo 2023. Mevrouw Bavinck, zodra u start met praten, heeft u vijf minuten. Dank u wel.

Mevrouw Bavinck: Dank u wel. Geachte raadsleden, ik maak van het spreekrecht gebruik omdat ik u graag wat meer wil vertellen over mijn deelname aan het cliëntervaringsonderzoek. Ik heb een dochter die gediagnosticeerd is met ADHD en autisme. Voor haar is deelname aan dit onderzoek zeker niet vanzelfsprekend. En het is dan heel fijn dat ik namens haar kon deelnemen aan de gespreksronde die er was voor de groep die ambulante begeleiding ontvangt vanuit de Wmo Rijswijk. Laat ik beginnen met te zeggen dat ik eigenlijk geschrokken ben van wat ik tijdens dit gesprek heb gezien. Ik heb lange tijd gedacht dat wij, mijn dochter, en ik, haar mantelzorger, de enigen waren die door de Wmo Rijswijk niet gehoord werden en dat wij de enigen waren die heel hard moesten verdedigen waarom die zorg nodig is. Maar dat is dus niet zo. Er was tijdens de sessie dan ook veel emotie. Want al snel bleek dat ook deze deelnemers moeite hebben met de wijze waarop de gemeente de zorgvraag aanpakt. Er waren ook deelnemers die door de opwellende tranen moeite hadden om hun verhaal te doen. Het niet serieus nemen van de zorgvrager kwam eigenlijk veel te veel naar voren. Zelfs als er een diagnose is van de GGZ. Zelfs dan wordt er net gedaan alsof er niet zoveel aan de hand is. Die zorgvrager, die ziet er namelijk normaal uit. En die kan vast alles zelf wel. En vaak is er ook nog een mantelzorger aanwezig, dus waarom zou de gemeente überhaupt iets moeten bijdragen? Mijn dochter heeft weleens verzucht, en ik citeer nu: 'Had ik maar het syndroom van Down. Dan konden ze zien dat er iets mis was. Dan zouden ze me waarschijnlijk wel geloven.' Want dat is het gevoel dat achterblijft. Het gevoel dat je de waarheid niet vertelt en dat je misbruik maakt van een voorziening. Ik heb voor deze gelegenheid eens gekeken naar de cijfers van de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein. De cijfers voor 2024 zijn nog niet beschikbaar, dus ik heb gekeken naar de cijfers van 2023, en dan heel specifiek naar de maatwerkarrangementen, waar deze vorm van zorg onder valt. De gemeente Rijswijk heeft in 2023 per inwoner 222 euro uitgegeven aan maatwerkarrangementen. En als je de gemeente Rijswijk dan gaat vergelijken met gemeenten op basis van sociaal-demografische kenmerken, dan blijkt dat de gemeente Rijswijk wel heel erg weinig uitgeeft. Hier hebben we de gemeente Rijswijk met 222 euro per inwoner per jaar. En hier hebben we een gelijkwaardige gemeente die 396 euro per inwoner per jaar uitgeven. Dat is een verschil van 174 euro. Het lijkt er een beetje op alsof de maatwerkarrangementen gebruikt worden als een slotpost op de begroting. Nu kan je daar bijzonder trots op zijn, op dat je zo heel weinig geld uitgeeft aan maatwerkarrangementen. Maar het kan ook betekenen dat zorgvragers niet de zorg krijgen die ze eigenlijk heel hard nodig hebben. Maar het gaat hier wel om zorg waar deze zorgvragers eigenlijk gewoon recht op hebben. Daar is die Wmo nu eenmaal voor. Ik vraag ook aandacht voor de wachttijden. De wet zegt dat een Wmo aanvraag in principe binnen acht weken afgehandeld kan zijn. In 2023 heeft de gemeente Rijswijk achttien weken gedaan over een aanvraag van mijn dochter. In 2024 doen ze daar twintig weken over. Er is dus niets verbeterd. Maar de wetgever heeft die termijn van acht weken niet zomaar bedacht. Die termijn van acht weken is wettelijk vastgelegd om zorgvragers te beschermen tegen onzorgvuldig handelen van een gemeente. En met acht weken wordt acht weken bedoeld, geen achttien weken en zeker geen twintig weken. Zorgvragers met een achtergrond in de GGZ kunnen heel kwetsbaar zijn. Juist hier zou empathie, kennis en oplettendheid aandacht moeten hebben tijdens de gespreksvoering.

De voorzitter: Mevrouw Bavinck, u heeft nog dertig seconden. Dan weet u dat die dertig seconden ingaan.

Mevrouw Bavinck: Het niet tijdig leveren van Wmo-zorg kan verstrekkende gevolgen hebben voor de zorgvrager, die alleen maar verder in de misère komt. U heeft een begeleidend schrijven ontvangen bij het cliëntervaringsonderzoek en de gemeente heeft aangegeven aan de slag te zullen gaan met de GGZ-problematiek. Met name het kennisniveau. Ik hoop vooral dat dit gaat betekenen dat deze specifieke doelgroep in de toekomst een normaal, open en eerlijk gesprek kan voeren met de Wmo Rijswijk waarbij ze serieus genomen worden en niet langer met een kluitje in het riet gestuurd worden. Dames en heren, ik dank u voor uw aandacht en ik hoop dat mijn betoog u ervan heeft kunnen overtuigen dat ook deze groep mensen goede begeleiding vanuit de Wmo mag hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bavinck. Deze woorden mocht u nog even plaatsen van mij. Ik zie dat er een aantal vragen zijn. Dan geef ik eerst het woord aan mijn rechterhand, mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank voor het inspreken, mevrouw Bavinck. Rijswijks Belang deelt uw zorg als het gaat over de WMO en de wachttijden daarop. Uit uw verhaal begrijp ik dat u lang heeft gewacht, maar dat u ook niet altijd de zorg krijgt die nodig is. Wat is de impact hiervan op uw dochter en op uzelf als mantelzorger?

Mevrouw Bavinck: Voor mij … Kijk, weet je, ik kan mijn dochter niet altijd de zorg bieden die ze nodig heeft. En als moeder word je naar scholen, naar instellingen, niet altijd serieus genomen. Maar een goede begeleider vanuit een goede instelling wordt dat wel. Voor ons gezin, want het betekent niet alleen iets voor mij als mantelzorger, maar voor ons gezin betekent goede begeleiding een heel stuk rust. Maar een beetje, heel eenvoudig, een stukje meer levensvreugd. Levensvreugd die voor u allen misschien wel heel vanzelfsprekend is. Maar dat is het voor mensen waar in het gezin mensen zitten met een GGZ-problematiek, is dat allemaal niet zo vanzelfsprekend.

De voorzitter: Dank u wel. Is dat duidelijk, mevrouw Koegler? O, sorry. Dan geef ik het woord aan mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Ik wil u bedanken voor het inspreken. Ik had dezelfde vraag als mevrouw Koegler. Ik wilde weten hoe het nu met uw dochter gaat.

Mevrouw Bavinck: Met mijn dochter gaat het op het moment eigenlijk heel erg goed. Ontvangt op dit moment hele goede begeleiding, waar we allemaal bijzonder over te spreken zijn. Maar ik moet wel zeggen dat de enige reden waarom het bij ons tot achttien weken en twintig weken beperkt is, is omdat ik gewoon elke dag aan de telefoon heb gehangen op een gegeven moment. Het is om waanzinnig van te worden. Maar we hebben nu dan wel de zorg, maar voor hetzelfde geld hadden die twintig weken, hadden ook wel veertig weken kunnen zijn. Want je komt gewoon op een stapel te liggen en er is niemand die er naar omkijkt.

Mevrouw Prenger: Dank u wel. Ik wil er wel iets op zeggen. De wethouder die hierover gaat, weet ik zeker dat hij zijn stinkende best doet om die wachtlijsten terug te brengen. Maar soms ben je aan regels en aan handen gebonden. Daar heeft u niks aan. Maar ik wil het wel even mededelen.

Mevrouw Bavinck: Ik denk dat een van die dingen toch is het kennisniveau. Maar vooral … Het is een kwestie van houding en gedrag ook. Gewoon dat wantrouwen. Je zou … Ik voel … Het voelt wel een beetje als de Belastingdienst, hoor.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Bavinck, voor het inspreken. U bent van harte welkom om te blijven vanavond. U kunt ook online volgen en u kunt ook altijd nog even terugkijken. Dank u wel voor uw inspreken.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 3, de lijst van ingekomen stukken en vaststellen. Er zijn een aantal agenderingsverzoeken, in totaal vijf. Nou klopt het dat een aantal partijen het samen hebben gevoegd, maar wij gaan toch per agenderingspunt even vragen. Dat is het agenderingsverzoek van PvdA, dat is RIB 24-105, Evaluatie Inburgeringsbeleid Gemeente Rijswijk. Die had al steun van GroenLinks. Is er nog een partij die deze wil steunen? ChristenUnie, D66. Dan gaan we naar agenda … Of nummer twee, agenderingsverzoek van de PvdA, RIB 24-107, Evaluatie pilot Statushouders aan het werk en pilot Snel aan de slag. Mevrouw van Nunen.

Mevrouw van Nunen: Voorzitter, uit het agenderingsverzoek wil ik u even aanvullen. Dat is geen aparte agendering. Ik heb een agenderingsverzoek namens de PvdA ingediend voor beide informatiebrieven onder één agendapunt en dat staat ook heel duidelijk in de motivatie.

De voorzitter: Oké. Ik hoor aan mijn linkerzijde, prima, dus dan is die ook gelijk geagendeerd. Zijn die andere partijen, ChristenUnie … Ja, ik zie ze. Dan gaan we naar agenderingsverzoek Wij. Rijswijk, dat is RIB 24-108, voortgangsprojecten onderwijshuisvesting op programmaniveau. En de RIB 24-109. Zijn er … Is er steun van andere partijen? Ik zie het CDA. Steun of wilt u … Je wil toelichting?

De heer Veerman: Nee, ik wilde vragen, is die dan voor vanavond of is die voor de volgende keer?

De voorzitter: Nee, dat is bij de age … Bij de volgende. Eventueel bij de agenda kan die verzocht worden om vandaag op te lezen. Maar hij is inderdaad voor het Forum … U agendeert mee? Dan is die voor februari inderdaad geagendeerd. Dan gaan we naar agendering nummer vijf. Dat is van de VVD, RIB 24-110, Herontwikkeling locatie Marimbahal. Is daar steun voor? Ik … Rijswijks Belang, ChristenUnie. Is dan voor de rest akkoord van wijze van afdoening of is er …

De heer Ezinga: Voorzitter, ik heb nog een agenderingsverzoek staan.

De voorzitter: Sorry, wat zei u?

De heer Ezinga: Er is nog een agenderingsverzoek.

De voorzitter: Nee, u heeft één agendering, dat is alleen de Marimbahal.

De heer Ezinga: Het tweede verzoek is RIB 24-099. 099.

De voorzitter: Bij mij in het scherm staat die nu ook. U heeft gelijk. Voortgang van Probleemanalyse Preventie en Gezag …

Mevrouw Woudstra: Voorzitter. Punt van orde. Ik snap het agenderingsverzoek, maar komen wij er net achter dat er nog een nieuw agenderingsverzoek is. Wat is nu de bedoeling, even ter check, dat die agenderingsverzoeken er … Kunnen die dan ook op de dag zelf nog worden toegevoegd? Volgens mij mocht dat hè?

De voorzitter: Nee, dit is gevraagd om met een formulier in te vullen. Maar officieel is het nog steeds dat er tijdens het Forum iemand mag agenderen, dus nou is die ingediend. Maar als iemand nu zijn hand opgestoken had voor een ander agendapunt, dan mogen we, gaat het Forum daarover beslissen. Dus er is inderdaad nog een agenderingsverzoek. Ik zal hem nog een keer onthouden. De voortgang van Probleemanalyse Preventie en Gezag door de VVD. Is daar steun voor?

Mevrouw Woudstra: Vraag?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Woudstra: Want we hebben best wel veel agenderingsverzoeken voor het volgend Forum. En wij weten dat het volgend forum naar beleving ook onder meer andere raadsvoorstellen aankondigt vanuit presidium. Dus ik ben ook even op zoek naar, als we vier, vijf punten gaan agenderen voor de volgende keer, gaan we dat dan halen? Daar kunnen we allemaal nu ja, ja, ja op zeggen maar … Het is verder geen probleem, als we maar beseffen wat we beslissen voor een volgende keer.

De voorzitter: De heer Ezinga mag … Die heeft hem geagendeerd, dus ik ga daar niet over.

De heer Ezinga: Nou, nee, in dit geval gaat het over alle agenderingsverzoeken en niet specifiek over die van de VVD. Maar ik vraag me af of we dat op dit moment hier moeten behandelen of dat het in het presidium dan aan de orde moet komen.

De voorzitter: Zeker, eventueel is er natuurlijk een reserveavond voor Forums. Maar de laatste … Nog een keer ga ik vragen, de steun. Ik zie Rijswijks Belang die hem steunt en D66, dus die is ook geagendeerd. Dan is mijn vraag, is voor de rest het Forum akkoord met de wijze van afdoening van ingekomen stukken? Ja.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 4, vaststellen agenda. En dan kijk ik even … Mevrouw Jansen-Dirkx, u heeft het woord.

Mevrouw Jansen-Dirkx: We hebben in principe de RIB's nu voor het volgende Forum geagendeerd, maar het liefst zou ik deze brieven, waar we het verzoek voor in hadden gediend, te betrekken bij agendapunt, wat is het, 9 is dat, geloof ik. Omdat deze betrekking hebben op hetzelfde onderwerp.

De voorzitter: Zeker, mevrouw Jansen-Dirkx. En er zijn achttien Forumleden, tel ik. Bij een meerderheid van het Forum kan die naar vandaag. Dus ik stel voor dat degenen die voor het verzoek van mevrouw Jansen-Dirkx is de hand omhoog steekt, en zijn dat er negen of meer? Ik zie er één, twee, drie, vier. Meerderheid. Dan wordt hij toegevoegd. Niet naar het volgende Forum. Dan … Sorry. Mevrouw van Nunen, u wil het woord?

Mevrouw van Nunen: Ja. Ook met betrekking tot het vaststellen van de agenda, voorzitter. Wij hadden het agenderingsverzoek van de PvdA rondom evaluatie in Burgers Beleid en Evaluatie pilot Statushouders mogelijk ook voor vanavond willen agenderen. Dus dat is mijn verzoek.

De voorzitter: Oké. Er is nog een verzoek van mevrouw van Nunen, van de geagendeerde RIB's die voor volgend Forum staan, of die vanavond besproken worden. Dan is mij weer de vraag of daar met handen … Wie is daarvoor? Ik zie een, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht. Fiftyfifty. Dan mag de griffie zeggen wat de regels

zijn. Wat? Misschien opnieuw stemmen? Bij acht … Ik ga als Forum voorzitter echt niet meestemmen, dus ik ben … Dan vraag ik het de wethouder.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, ik vind dat geen enkel probleem. Tegelijkertijd wil ik wel een winstwaarschuwing afgeven dat ik niet zeker weet of de ambtelijke ondersteuning op dit onderwerp aanwezig is. Dus het zou ook zomaar kunnen zijn dat ik dan antwoorden ga geven dat ik schriftelijk daarop terug moet komen. Maar wie weet komen we er wel uit, want ik weet soms meer dan u denkt.

De voorzitter: Voordat iemand anders … Dan zie ik wethouder van Malsen ook zijn vinger opsteken.

De heer van Malsen: Ik sluit me daarbij aan. En volgens mij is het zo dat als er geen meerderheid is, dan is er geen meerderheid. Dus acht tegen acht is geen meerderheid.

De voorzitter: Dan gaat hij inderdaad naar het volgend Forum. Dan nog … Vraag ik toch het Forum of de agenda hierbij akkoord is? Sorry.

Mevrouw Bentvelzen: Ik had nog een verzoek vanuit mijn eigen stuk, en dat is heel stom geweest, een menselijke fout, iets anders kan ik er niet van maken. Maar het gaat om agendapunt 9, het raadsvoorstel over de onderwijshuisvesting. Daar is helaas een verkeerd stuk geüpload, en niet zozeer dat het inhoudelijk heel erg verandert, want er is namelijk, het besluit is niet opgenomen op de laatste pagina. Dus er vallen geen doden of gewonden vandaag. Maar het is wel handig dat dat juist in de stukken staat als u daar een besluit over moet nemen tijdens de Raad. Dus ik zal … Mocht u … En ik ga ervan uit dat we de inhoud gewoon gaan bespreken. Mocht u daar akkoord mee gaan, dan weet u dat er een ververst stuk online op iBabs komt te staan wat betreft het besluit, wat goed moet komen te staan, en de financiële paragraaf. En dat betekent niet dat er in die financiële paragraaf echt gigantisch veel verandert, maar er is wel een kleine optelsom die iets anders behoort te staan in de grafiek. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. En ik begreep dat het in het voordeel was, de grafiek? Naar beneden. Dan moet ik dit ook vragen, omdat het officieel het raadsvoorstel niet een goed stuk is, moet ik ook het meerderheid van het Forum hebben dit wel vandaag te bespreken als raadsvoorstel. En anders gaat het inderdaad naar volgende maand. Dus het voorstel van de wethouder, is daar een meerderheid van het Forum mee akkoord? Aangepast Forum? Ja, ik heb de meerderheid. Dan stel ik hier bij de agenda vast.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5, dat is mededelingen van het college. Dan is denk ik de mededeling al geweest. Nee? Mevrouw Bentvelzen, u krijgt het woord.

Mevrouw Bentvelzen: Dank. Ik heb vanavond veel het woord als ik de agenda mag geloven. Misschien heeft u het al gezien, want ik zie u altijd super actief op social media dus het is wellicht overbodig, maar ik vind het toch een groot iets om mede te delen. Ik ben er zelf heel blij mee. We hebben een fantastisch project in RijswijkBuiten, Our House. Dat gaat binnenkort openen. Het was best wel spannend voor de ouders en kinderen aldaar, die daar komen wonen, of jongvolwassenen moet ik zeggen, omdat de toenmalig zorgaanbieder, eerste zorgaanbieder zich had teruggetrokken, maar ze hebben een fantastisch nieuwe zorgaanbieder gevonden in Humanitas, die de zorg daar gaat verlenen. En daar zijn wij als college heel blij mee, maar ook de ouders en de kinderen. Ze hadden daar zelf al berichtgeving van uitgedaan, dus wellicht is dit overbodig, maar ik vond het toch belangrijk genoeg om mede te delen.

De voorzitter: Dat is zeker waar, mevrouw Bentvelzen. Dank u wel. Dan kijk ik even de … Dan waren dit de mededeling van het college.

6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 6, terugkoppeling gemeenschappelijke regeling, waarbij dit keer ook een aantal documenten was toegevoegd. En dan kijk ik mevrouw Woudstra even aan of zij ook het woord zou willen voeren, of dit oké was? Dan staat inderdaad … Was dit agendapunt … Dan de vraag, zijn er nog meer Forumleden die iets hebben van gemeenschappelijke regeling?

Mevrouw Woudstra: Omdat … Mensen mogen wel een vraag stellen. Bedoel … Dat wel, als hier vragen over zijn, maar verder heb ik het uitgetypt. Dus mag ook na de vergadering.

De voorzitter: Ik zie niemand naar het knopje van de microfoon gaan. Zijn de anderen voor gemeenschappelijke regelingen? Nee. Dan sluit ik hierbij het agendapunt 6.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 7, over zinnige toezeggingen en moties. Er zijn op dit moment geen voorstellingen tot afdoening van moties en of toezeggingen, dus hierbij sluit ik agendapunt 7.

De heer Weterings: Voorzitter.

De voorzitter: Natuurlijk. De heer Weterings.

De heer Weterings: Een korte vraag. Zijn alle 51 toezeggen nog actueel of moet de lijst een keer worden opgeschoond? Want ik zie er ook uit datums 2022, zie ik er nog op staan.

De voorzitter: Daar volgt nog een voorstel voor, krijg ik ingefluisterd.

De heer Weterings: Oké. Want ik wil het ook wel doen hoor.

Mevrouw Bentvelzen: Ik heb er vanavond een ingelost, hebben jullie dat niet gezien? Met beschermd wonen uit 2022.

De heer Weterings: Maar er staan dingen op uit 2022, jaren geleden. Misschien een keer het presidium opschonen, dat we er een keer met zijn allen naar kijken. En niet gelijk eraf halen, want toezegging, toezegging.

De voorzitter: Ik begreep dat de lijst al met 100 is afgenomen in een jaar tijd.

De heer Weterings: Dank u wel.

8. Vaststellen verslag 3 december 2024

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 8, vaststellen verslag 3 december. Is het Forum akkoord met het vaststellen van dit verslag? Niet reageren, neem ik aan dat het oké is.

9. Raadsvoorstel Integrale aanpak onderwijshuisvesting

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 9.

De heer …: Dat heb ik ook staan. I'm not here. I'm your ghost.

De voorzitter: Oké. Dat is al een reden.

De heer …: Hans Kazan is er niks bij.

De voorzitter: Zullen we wel voor doorgaan naar het volgende … Of is het uw spreekstuk, mijnheer Weterings? Agendapunt 9, integrale aanpak onderwijshuisvesting. Nee. Dan heeft CDA al een aantal vragen gesteld en daar wordt natuurlijk … Als ik nu even uit mijn hoofd … Nee, de RIB's gaan naar de volgende. Sorry, het spijt me, dat is een beetje … Dan ga ik eerst het CDA het woord geven, want die heeft al vragen gesteld en ingediend. Mevrouw van Schie, u krijgt van mij het woord.

Mevrouw van Schie: Van de kaart gebracht. Goed, dank u wel voor de beantwoording van de vragen. Het is ons duidelijk. En dan vraag ik me af of ik nu iets kan zeggen over die financiële paragraaf of dat het zinvoller is om even te wachten totdat de definitieve stukken er zijn. Ik heb wel gezien dat er nog sprake is van een tekort, en wij zouden toch wel graag zien dat we, zeker in deze fase, nog met een sluitende begroting of sluitende plannen komen, gelet op de financiële situatie van de gemeente. Maar het kan zijn dat in die definitieve stukken, dat er wel een sluitend plaatje is.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Schie. Dan ga ik naar Wij. Rijswijk. Mevrouw Jansen-Dirkx, die heeft vragen.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Ten eerste dank voor de beantwoording voor de vooraf ingediende vragen. Het geeft deels meer duidelijkheid, maar het roept ook nog een aantal vervolgvragen op. We kijken ieder geval met gemengde gevoelens naar het voorliggende voorstel. We zijn het wel blij met het voornemen dat ondanks de vertraging van de bouw in Pasgeld we wel alvast een school gaan neerzetten, die ook echt heel hard nodig is, want de scholen die eromheen liggen die puilen bij wijze van spreken bijna uit. En volgens mij heb ik inmiddels vaak genoeg gehoord: ik heb vaker nee moeten verkopen dan ja, als het gaat om het aannemen van kinderen, van de directeuren van de scholen. We staan ook positief tegenover het feit dat we ervoor kiezen voor een semi tijdelijke huisvesting, dat we die zelf aanschaffen en dat we dus ook, als ik goed de stukken begrepen heb, twintig jaar gebruiken kunnen en dus ook op andere plekken in Rijswijk kunnen neerzetten. Maar zal deze … Zou het aanschaffen van deze unit dan voldoende zijn of verwachten we nog meer van zulke units te moeten kopen om de stroom leerlingen in onze groeiende gemeente een plek te bieden? En aangezien we weten dat de leerlingenaantallen altijd een golvende beweging maken, is het niet financieel verstandiger om te investeren in een permanente bouw op meerdere plekken in de stad en die in de daljaren dan in te zetten, dus als er minder leerlingen zijn, voor andere maatschappelijke doeleinden, zoals ontmoeting en of zorg? Ik zou graag een reflectie horen van de wethouder hierop. Het baart ons toch ook wel zorgen dat de plannen voor een school in de Plaspoelpolder op een lange termijn worden geschoven. Het voelt een beetje vreemd, omdat de omliggende scholen enorm lijken te groeien en de ruimte rondom die scholen is juist schaars om uit te breiden. Wij. Rijswijk heeft in het verleden al gevraagd naar de plannen voor een school in de Plaspoelpolder en we voelden toen eigenlijk al een beetje de bui hangen. Dit uitstel voelt als een afstel. En in de rekening wordt zowel naar toekomstige colleges als naar de andere scholen neergelegd. En voor die laatste worden deels wel plannen gepresenteerd, maar deels ook niet. De Melodie en de Piramide

worden in het voorstel dan weer wel genoemd, maar het ontbreekt aan concrete plannen voor de scholendriehoek in het Rembrandtkwartier. En de prognoses, zoals in de RIB laten zien, voorzien bijna een verdubbeling van het aantal leerlingen in het Rembrandtkwartier. Het lijkt dus eigenlijk nodig te zijn om daar een compleet nieuwe scholendriehoek neer te zetten. En gaan dan … Hoe denkt de wethouder dit dan op te gaan lossen? We zijn namelijk nog niet klaar met bouwen en de druk zal op onderwijshuisvesting, moeilijk woord, alleen maar meer gaan toenemen. Gaan de nu voorliggende plannen voldoende zijn om die drukte op te vangen? Of gaan we nog voor het einde van deze raadsperiode nieuwe voorstellen nodig hebben voor het realiseren van eventuele andere tijdelijke huisvestingsplekken? Of liggen deze plannen misschien al stiekem op de plank? Dan de financiën. De beantwoording kwam bij ons een klein beetje over als een soort van abracadabra. Dus ik ga nu proberen of ik het goed begrepen heb, en ik hoor graag van de wethouder of we het dan goed begrepen hebben. Hebben we het goed begrepen dat met dit voorstel alleen de bouw van de tijdelijke school in Pasgeld à 2,7 miljoen gaat financieren uit het bedrag van 11 miljoen, even gemakshalve, even bedragen min of meer afgerond, voor de school van Plaspoelpolder? Dus alleen uit dat bedrag, en dat alleen het bedrag van die 2,7 miljoen vrij komt te vallen. Of laten we de complete 11 miljoen vrijvallen? Het betekent dat het resterende bedrag van bijna 9 miljoen in principe alleen als reservering voor de uitbreiding van de Melodie en de Piramide bedoeld is, of ook voor andere onderwijshuisvestingsprojecten? Want in de RIB, die we ook vanavond hierbij hebben betrokken, wordt voor de uitbreiding van beide scholen een gezamenlijk bedrag van, daar hebben we hem weer, 2,7 miljoen genoemd. En een snelle berekening leert ons dan dat we nog ruim 6 miljoen in een potje hebben. Blijft dat bedrag dan wel gereserveerd voor onderwijshuisvesting? En als het niet gebruikt wordt voor de Melodie en de Piramide, gaan we dan niet stiekem ergens strakjes lezen dat we 6 miljoen terug laten vloeien naar de algemene middelen om de financiële tekorten in een complete begroting dicht te lopen? Kortom, we zitten nog met wat zorgen voordat we ja kunnen zeggen tegen dit voorstel en hopelijk kan de wethouder voor ons deze zorg wegnemen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Dan ga ik naar mevrouw Harmsen van de ChristenUnie. Die had ook al vragen ingediend. U klinkt heel verkouden door … Misschien weer kaartje erin en eruit? Mevrouw Harmsen is heel snel. Ik wou zeggen, zal ik eerst naar iemand anders, maar u gaat zo snel. Sorry, ik ben … Zodra u klaar bent. Rustig aan, mevrouw Harmsen. Even testen of die het wel goed doet.

Mevrouw Harmsen: Ja, hij gaat op rood. Dat klinkt al beter.

De voorzitter: Die hoor ik wel. Die is beter.

Mevrouw Harmsen: Terwijl ik maar zo'n korte vraag heb. Want we hebben onze vragen schriftelijk ingediend en die zijn ook schriftelijk op tijd beantwoord. Mijn computer vertikt het ook even nu, maar ik wou aansluiten bij de vragen van mevrouw van Schie van het CDA. Onze zorgen over dit uitstel, wordt het geen afstel, en ook de vragen die mevrouw Jansen-Dirkx heeft, sluiten we ons graag mee aan. Vooral op het punt van het Rembrandtkwartier, of dit wel kan, of dit wel kunnen doen, of niet kinderen in de kou laten staan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan blijf ik even aan die kant en kijk ik de fractie van de PvdA aan. Mijnheer Bosman, u wilt het woord.

De heer Bosman: Even kijken. Dank voor dit goede voorstel. Voor PvdA is het erg belangrijk dat de gemeente haar taak voor onderwijs goed uitvoert. Er missen hier en daar wat details. Ik denk dat de voorgangers hele goeie vragen daarover hebben gesteld, waar ik me graag bij zou willen aansluiten. Het stond ook al deels in de vraag van de ChristenUnie; hoe de gesprekken lopen met de schoolbesturen. Dat zouden we graag nog wat

nadere toelichting van willen vernemen van de wethouder, maar verder sluit ik me aan bij de vragen. Tot dusver. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bosman. Dan kijk ik de fractie van D66 aan. Mijnheer Veerman, u krijgt het woord.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Ook wij zijn blij dat er wel een voorstel genomen is. En zien ook inventief het geld gebruiken van de Plaspoelpolder voor Pasgeld, ik denk dat het een goeie oplossing is om voor te sorteren op nieuwbouw die daar moet gaan plaatsvinden. Ik denk dat we dan wel goed kijken ook, als we die middelen daar beschikbaar hebben van, of het ook de nieuwe school, dat het geen afstel wordt inderdaad, maar dat ook een nieuw gebouw daar komt. En dat we dan ook rekening houden met inclusief onderwijs, want daar hebben we het allemaal over, dat we daar in de toekomst gebouwen daar ook voor kunnen gebruiken. Dus dat betekent dat kleinere ruimtes ook een-op-een ingezet kunnen worden. Ook dat de schoolpleinen gezond en groen zijn. We hebben ook kunnen kijken naar het bewegingsonderwijs. We hebben natuurlijk al vaker in die wijk gezegd, iedere keer hebben we het daarover. Als we nu een dubbele gymzaal op de vorige locatie hadden neergezet, hadden we ook geen probleem met bewegingsonderwijs gehad. Regeren is vooruitzien, maar dat hebben we toen niet gedaan. Alsnog vraag ik nu toch om multifunctionele sporthal daar ook aan te koppelen, omdat we die echt nodig hebben. Ook niet alleen voor het onderwijs, maar ook voor sportverenigingen daar in de buurt. Dus dat we daar nu al doorpakken, en dat we ook rekening houden met ruimte die we daar straks beschikbaar hebben, dat we daar dan rekening mee proberen te houden. Wat de vorige keer niet gebeurd is, maar af en toe voel ik me roepen in de woestijn. En bij de permanente bouw ook … En, waar ik ook nu tegenaan loop, op het bewegingsonderwijs, we gaan kijken of er ruimte is in RijswijkBuiten of andere locaties. Wat ik een slechte zaak vind is dat we dan bij Delft moeten gaan vragen of zij ook nog ruimte hebben. Dat zou mij niet na zijn, als het moet, moet het, maar ik vind het wel een slechte oplossing voor onze lokale jeugd om daar te moeten gaan bewegen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan kijk ik aan de rechterkant, de fractie van Rijswijks Belang. Mevrouw ten Brummelaar, u heeft het woord.

Mevrouw ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. Behalve dan dat we scholen nodig hebben, kunnen we daar niet zo heel veel over zeggen. We gaan ervan uit dat de wethouder haar werk doet en dat goed doet, dus … En scholen zijn nodig. Dus …

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw ten Brummelaar. Fractie van VVD, mijnheer Ezinga, u heeft het woord.

De heer Ezinga: Dank, voorzitter. We zijn ook benieuwd naar de beantwoording van de vragen die reeds zijn gesteld. Tegelijkertijd willen we ook de wethouder vragen reflectie te geven wat de gevolgen zijn voor de grex inzake dit voorstel. En ook hoe dit richting de Kamernota en begroting een rol gaat spelen. Het zou fijn zijn als daar een antwoord op kan komen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Dan kijk ik naar de fractie van Beter voor Rijswijk. Mevrouw Prenger, u heeft het woord.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Er zijn al veel vragen gesteld. De heer Veerman tipt hem al een beetje aan, de enige vraag die Beter voor Rijswijk op dit moment heeft. Zou de wethouder nu al kunnen inschatten om hoeveel leerlingen het eventueel gaat, die de gemeente Delft wellicht zou kunnen opvangen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. De fractie van GroenLinks, mijnheer van ‘t Eind, u heeft het woord.

De heer van ‘t Eind: Dank u wel, voorzitter. We hebben … Er zijn een hele hoop vragen gesteld, daar sluiten we ons bij aan. Vooralsnog.

De voorzitter: Dat houdt de vaart erin. Dan ga ik even kijken of de wethouder al gereed is voor het beantwoorden van de vragen van de eerste termijn. Mevrouw Bentvelzen, u heeft het woord.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, ik ga natuurlijk mijn best doen. Om te beginnen bij het CDA. Ik zie ook altijd dat financiën sluitend zijn, maar ik ga u wel teleurstellen, mevrouw van Schie. Want ook strakjes, ik gaf net al aan dat de financiële paragraaf wel iets wijzigt. Dat is wel een positieve wijziging, maar hij is nog niet volledig uit de rode cijfers. Tegelijkertijd ben ik verplicht als gemeente, ook als vakinhoudelijk wethouder onderwijs, om te voorzien in onderwijshuisvesting. En dat maakt dat ik dit, tussen haakjes, gewoon moet doen. We zijn natuurlijk wel altijd op zoek om dit sluitend te organiseren en te maken, maar dat is voor nu nog niet het geval. Daarop inhakend richting de heer Veerman heb ik toevallig onlangs een wel leuke inhoudelijke discussie gehad over dat inclusief onderwijs, omdat ik daar zelf heel erg groot voorstander van ben en tegelijkertijd mij enorm stoor aan het feit dat het Rijk nog steeds vasthoudt aan twee vierkante meter per leerling. En dat betekent dat een gemeente, vanuit hun eigen gemeentebegroting, naar drie vierkante meter per leerling kan gaan, of naar tweeënhalve vierkante meter per leerling kan gaan. Nu kent u de financiële situatie van de gemeente Rijswijk net zo goed als dat ik die ken. Dus ik heb zelf bedacht in ieder geval de handen ineen te slaan met wethouders onderwijs uit de regio. Dat weten zij nog niet, dus misschien na vanavond wel. Om die in ieder geval een mail te sturen van, laten wij met elkaar een motie indienen bij het VNG-congres, het jaarlijkse congres in juni, om het Rijk op te roepen om niet alleen de woorden inclusief onderwijs te gebruiken, maar er ook daadwerkelijk daden aan toe te voegen. En de gemeente dan ook een uitkering te geven middels het gemeentefonds, zodat we dit ook kunnen doen. En ik hoop daarmee dat iemand zijn hoofd breekt in de Kamer en mij daarin gaat helpen. Maar ik begrijp dat ik in ieder geval wel steun heb vanuit de Rijkswijkse gemeenteraad om dat te doen. En ik hoop dat ik dat ook met meerdere wethouders dus kan doen. De vraag van u, mevrouw Jansen-Dirkx, alleen de 2,5 miljoen, of 2,7 miljoen, valt vrij. En daar, die resterende miljoenen, of de resterende middelen worden wel gedeeltelijk gebruikt voor de Piramide en de Melodie. De rest blijft, zover mij is verteld, voor onderwijshuisvesting vastgehouden. Dat valt niet terug naar de algemene reserve. Stel, er is nog meer geld over, dan kunnen we altijd kijken of er nog meer nodig is. En dan moeten we ook kijken bij welke school dat dan is. Want we hebben nu gezien dat de Melodie uitgebreid moet worden en de Piramide. De scholendriehoek is al uitgebreid in definitieve vierkante meters en volgend jaar zal bekend, dan zal blijken of daar meer leerlingen in passen dan dat nu te zien is. Want de Prisma heeft zich ingetrokken in een ouder gebouw, waardoor er weer ruimte is gekomen voor de Godfried Bomans- en voor de Snijdersschool. Dus dan kunnen er meer leerlingen, gelukkig, naar school toe. Voorzitter, de vraag van Irene Jansen-Dirkx. Enerzijds geeft u aan blij te zijn dat we ervoor kiezen om tijdelijke units niet te gaan huren maar aan te schaffen, zodat we die kunnen inzetten op andere plekken in de stad. En ik denk dat dat een goede move is, om het zo te zeggen, in plaats van permanente bouw. De reden dat ik dat denk en daar zelf van overtuigd ben, is omdat je een piek ziet in onze woonwijk, in RijswijkBuiten grotendeels. Want wat daar gebeurt, en dat zien we dadelijk ook natuurlijk bij andere nieuwbouwprojecten, is dat je een piek hebt van een x-aantal jaar. Want die leuke kindertjes, die nu vier en vijf zijn, die zijn over tien jaar veertien en dan zitten ze niet meer op die basisschool, maar dan zitten ze op de middelbare school. Dus we moeten wat voor de middelbare school ook gaan doen. Ook daar worden gesprekken over gevoerd met schoolbesturen. Maar dat betekent wel dat je heel goed moet kijken naar die leerlingprognoses. Daarom zijn we die ook jaarlijks gaan

doen in plaats van voorheen tweejaarlijks. Dat we daar veel beter op zitten, zodat we actiever kunnen sturen. Dus daar ben ik zelf heel blij mee, dat we dat nu jaarlijks doen, zodat we in ieder geval sneller aan de bak kunnen als dat nodig is. Maar ik wil voorkomen dat we een soort Ypenburg 2.0 worden, waarin ze op een gegeven moment, volgens mij, acht basisscholen uit mijn hoofd, hebben moeten sluiten omdat er gewoon geen leerlingen meer waren die naar de basisscholen moesten, want alle kindjes waren groot geworden. Dus laten we dat in ieder geval voorkomen in Rijswijk. Maar ik ben het met u eens dat we ook actief moeten zijn als gemeente om te zorgen dat er voldoende onderwijshuisvesting is voor onze leerlingen in de stad, en ook voor de komende leerlingen in de stad. Voorzitter, er komt ook een nieuw IAP aan. Ik heb met de schoolbesturen afgesproken niet te gaan zitten wachten totdat het 2026 is, maar daar dit jaar al voor te gebruiken zodat we een heel jaar de tijd hebben om dat goed met elkaar door te spreken. Daar zijn zij zelf ook een groot onderdeel van. Wie gaat er als eerste? Ik heb de vraag van de ChristenUnie gezien. De Partij van de Arbeid vroeg daar ook nog een reflectie op aan mij. Daar hebben wat factoren meegespeeld waardoor er projecten in de vertraging zijn geschoten. Maar u geeft aan, mevrouw Harmsen, dat vanuit uw contacten met schoolbesturen de indruk is ontstaan dat het proces rondom het IAP traag verloopt. Het vorige proces, daar kan ik niet zo heel veel over zeggen. Maar het komende proces zijn ze volgens mij, zoals ze mij bekend hebben gemaakt, superblij met het feit dat we daar al een start in gaan maken. Dat we dat dus vroegtijdig doen, dat er vroegtijdig aan het IAP geknutseld wordt, zodat we die op tijd af hebben, voordat het oude IAP afloopt. En het is natuurlijk zo dat je op een gegeven moment tot afspraken komt, en eigenlijk iedere school volgend jaar een nieuwe school wil. Ik denk dat we in Rijswijk een behoorlijke slag hebben geslagen de afgelopen jaren. Als je kijkt naar ons onderwijshuisvesting en de nieuwbouwscholen die daar staan, en de scholen die nog op de rol staan, de uitbreidingen die we mogen en kunnen doen, ook dankzij uw Raad, dat we dat helemaal niet slecht doen. Ik durf ook wel te stellen dat het contact die ik heb met de schoolbesturen echt goed is, en dat ik die vaak genoeg per jaar spreek. Voorzitter, de school van de Plaspoelpolder. In dit geval is het echt geen per sé uitstel is afstel. We houden echt wel in de gaten of het daar wel nodig is. Nu is het niet nodig, dus nu hebben we ervoor gekozen, ook gezien de financiële situatie, laten we dan schuiven met middelen. Dat betekent niet dat we hebben gezegd, daar komt nooit van ons leven geen school meer in de Plaspoelpolder. Dus wie weet kom ik of iemand anders in een volgende periode daar weer bij u op de op de lijn. Dus het is zeker nu geen uitstel-afstel verhaal. Dat zou de toekomst wel kunnen, maar dat weten we nu niet. Ik heb geen glazen bol, dus ik doe mijn best om in ieder geval die leerlingprognoses wat beter in beeld te krijgen. De voorstellen die er dus nu liggen, die lijken als het goed is voldoende te zijn met de uitbreiding die daar plaatsvindt, mevrouw Jansen-Dirkx. Ik hoop dat ik wel wat verduidelijking heb geboden op uw vragen rondom de financiën. Mijnheer Veerman had dan nog het inclusief onderwijs, heb ik genoemd. De gezonde en groene schoolpleinen, u bent er natuurlijk van op de hoogte hoe we met groenblauwe schoolpleinen omgaan, dat dat allemaal wel wat lastig is. Tegelijkertijd zijn schooldirecteuren of schoolbesturen zelf ook in de lead als het gaat om hoe het schoolplein eruitziet. En ga ik daar gelukkig niet over, zeg ik erbij. Want ik ga niet voor een school bepalen hoe zij hun schoolplein moeten inrichten. Tegelijkertijd weet ik dat genoeg scholen hun best doen om daar echt wel de dingen van nu in toe te voegen, van moestuinen tot weet ik veel wat ze allemaal doen op scholen tegenwoordig. Dus dat … Ze doen hun best om daar ook een gezonde en groene draai aan te geven. De multifunctionele sportzaal, wat u aangaf. Voor zover mij bekend is, is er in ieder geval ruimte bij de permanente huisvesting van de nieuwe school, is daar ruimte ingetekend voor een sportzaal. Mede ook inderdaad vanwege de omliggende sportverenigingen die daar dan welwillend gebruik van zullen maken, denk ik. Dus die zitten wel in die sportzaal. Dus niet een gewone kleine gymzaal, maar een sportzaal. Niet te vergissen met een sporthal, overigens. Anders hebben we dadelijk weer die discussie. Maar voor nu staat er een sportzaal ingetekend. De vraag van mevrouw Prenger, of ik nu al kan inschatten of de gemeente Delft leerlingen zou kunnen opvangen voor beweegonderwijs, nee, dat kan ik niet. We hebben wel gesprekken met de gemeente Delft. We hebben hen daarover gesproken; mocht het nodig zijn dat, willen jullie dan alsjeblieft

even met ons meekijken omdat jullie redelijk dicht bij de gemeentegrens zitten? Daar zijn ze altijd toe bereid. Alleen hebben zij ook aangegeven, we kunnen nu nog geen ja of nee antwoord … Hebben we nog niet panklaar, om te zeggen van, over twee jaar hebben wij plek. Want we weten niet wat Delft gaat doen en of zij gaan groeien, et cetera. Voorzitter, de reflectie op de grex van RijswijkBuiten. Bij mijn weten staat die school al vanaf dag dagelijks staat die ingetekend. En heeft dat dus minimaal of niet per se effect op de grex, omdat die niet is meegenomen in de grex van RijswijkBuiten. Maar als ik lieg, lieg ik in commissie, dus dan kom ik er van harte bij u op terug. Dat zou ik even moeten navragen bij de mensen aldaar. Maar bij mijn weten zit die niet meegenomen daarin en staat dat er een soort van los van. En daar heb ik ook moeten vechten voor mijn permanente school, maar heeft dat dus geen effect op de grondverkoop et cetera daar. Voorzitter, volgens mij heb ik de vragen die er dan aan mij gesteld zijn in eerste termijn beantwoord. En anders dan hoor ik dat graag in de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel voor het eerste termijn. Dan kijk ik even voor tweede termijn, dan ga ik gewoon even weer het rijtje af. Dan ga ik eerst mevrouw van Schie … Wilt u nog? Nee. Dan is mevrouw Jansen-Dirkx, die zag ik wel met een hand. U heeft het woord.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel. Dank voor de beantwoording. Dat neemt inderdaad best wel wat zorgen bij ons weg, dus dat is heel erg fijn. Ik heb nog twee dingetjes. U zegt van, die piek die merken we nu, en dan is straks, loopt het weer terug. Maar zo'n piek is wel wederkerig, want we zien bijvoorbeeld, neem de wijk Rokkeveen in Zoetermeer. Dertig jaar later na oplevering is er wederom een gigantisch tekort aan onderwijshuisvesting in die wijk. En dat komt gewoon omdat complete zinnige feit dat ze, de kindertjes van toen vier, nu kindertjes krijgen en daar weer in de wijk wonen. Dus die gaan wij waarschijnlijk in RijswijkBuiten en ook ergens wel op andere plekken in Rijswijk, gaan we die zeker terug zien. Vandaar ook mijn gedachtegang van, als we nou iets permanenters zouden neerzetten kunnen we het in de dal jaren, die gaan er komen, juist inzetten voor andere doeleinden. Het is toch … Het is iets wat ik al, volgens mij in een eerdere behandeling van überhaupt de onderwijshuisvestingsplan, heb benoemd. Ik vind het echt de moeite waard om daar eens gewoon wat verder met u over na te denken. En misschien kunnen we daar eens een keer een kopje koffie op drinken. Dan wil ik nog even een duidelijk antwoord hebben. Want ik heb het wel snel voorbij horen komen, maar ik wil zeker weten. Het is dus de verwachting dat binnen de huidige vierkante meters van de scholendriehoek de groei kan worden opgevangen die voorspeld wordt? Heb ik dat helemaal juist begrepen? Dat is de enige vraag die ik nog open heb staan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Dan heb ik al contact met mevrouw Harmsen gehad, die heeft niks voor de tweede termijn. Dan kijk ik naar mijnheer Bosman voor een tweede termijn. U heeft het woord.

De heer Bosman: Dank u wel. Dank ook voor de beantwoording mevrouw de wethouder, via de voorzitter. Even kijken hoor. Dus er is waarschijnlijk ook een bepaalde druk vanuit Delft, vanwege de vrijheid van onderwijs. Is dat ook meegenomen in de ruimingen? Niet alleen in RijswijkBuiten en Rijswijkse delen? En verder vertelde de wethouder dat zij weinig invloed heeft op de invulling van het schoolplein. Wat ik … Wat natuurlijk geheel correct is, maar misschien is dat ook wel een onderschatting van de invloed van de wethouder. Want als u zegt: kunt u dit overwegen, dan gaat zo'n schoolbestuur dat volgens mij best wel serieus overwegen. Dus dat nog even ter overweging. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bosman. Dan kijk ik mijnheer Veerman aan voor een tweede termijn. U heeft het woord.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter, wethouder voor de beantwoording. Bedankt voor uw antwoorden op de vragen. Voldoende financiering ben ik het helemaal mee eens. We gaan dat ook … Zodat we op onze landelijke politieke woonagenda, of onderwijsagenda zetten, zodat ze daar misschien ook iets mee kunnen doen. Wie weet heeft dat invloed. Als we kijken naar de permanente bouw is het misschien toch een voorstel als u naar het voortgezet onderwijs kijkt, om ook een multifunctionele school te maken. Dan straks die misschien niet alleen geschikt is voor basisonderwijs, maar ook voor het voortgezet onderwijs. Dat je de lokalen misschien net iets groter maakt, waardoor je gewoon die school straks kan hergebruiken. Dat je zegt: de twaalfjarigen zijn er als laatste uit en nu gaan we gewoon voortgezet onderwijs als dependance voor zo'n school gebruiken. Dat zou natuurlijk een optie kunnen zijn. Nog even over de sportzaal, ik ben blij om te horen dat het een sportzaal is die te gebruiken is. Laten we dan wel kijken … Want dat zie ik toch wel vaak misgaan, dat ook … Desnoods natuurlijk de financiering vanuit sport en bewegen, zodat wel de maten dan ook geschikt zijn voor wedstrijden te kunnen spelen. Want daar ontbreekt het al vaak bij onderwijshuisvesting aan, dat alle maten niet meegenomen zijn, het dak net te laag of de uitloop niet goed is meegenomen. Oké. Dank u wel voor de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan heb ik al oogcontact gehad met mevrouw ten Brummelaar, die heeft niks. Dan kijk ik naar mijnheer Ezinga, ook niets voor de tweede termijn. Mevrouw Prenger? Mijnheer van 't Eind voor de tweede termijn? Dan gaan we naar de wethouder voor haar tweede termijn.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Mevrouw Jansen-Dirkx, om in te gaan op uw eerste vraag, dat doe ik natuurlijk graag, dus daar gaan wij een afspraak voor inplannen samen. Dat is goed. Dan praat ik daar graag even met u over door. En de verwachting of alles nou past binnen die scholendriehoek, alleen die scholendriehoek is niet genoeg. Daarom is ook de uitbreiding van de Melodie en de Piramide gewenst, omdat die ook meegeteld zijn in het opvangen van wat er dan uit het gebied van de Plaspoelpolder komt. En dat heeft ook weer te maken met de keuzevrijheid die ouders moeten hebben op het gebied van onderwijs. Dat ze een keuze kunnen maken, wat voor onderwijs wil ik dan graag hebben voor mijn kind?

De voorzitter: U wordt geïnterrumpeerd, u ziet het al. Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Het ging mij specifiek om de groei binnen de scholendriehoek zelf. Of dat dus binnen de huidige vierkante meters opgevangen kan worden.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Mevrouw de wethouder.

Mevrouw Bentvelzen: Mevrouw Jansen-Dirkx kijkt mij zo indringend aan dat ik die vraag haar ga nazenden. Dat ga ik even goed navragen of het voor de school … Hoe dat nou precies zit, want dat vind ik te spannend om nu te zeggen.

De voorzitter: Ik zie haar ja knikken, dat is dan een toezegging.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, die invloed op het schoolplein. Ik zal dat, zodra er een keer een inrichting gaat plaatsvinden, zal ik het eens vragen; hoe gaan jullie dat dan doen? Maar ik heb daar niet per se heel veel invloed op, dus ook mijn …

De voorzitter: Mijnheer Veerman met een interruptie.

De heer Veerman: Ik wou de wethouder even inderdaad … Ik werd net gesouffleerd door een collega van mij, die zei dat u wel degelijk op andere scholen dat ook gedaan heeft, zodat u de kaders meeneemt waar ze aan moeten voldoen voor het schoolplein. Dus u heeft daar wel mogelijkheden, begrijp ik. Dat zou u ook kunnen doen, toch?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan ga ik naar wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Jazeker, dat kan ik doen. Alleen tegelijkertijd is nog steeds de school zelf die die het laatste woord heeft. Dus al doe ik tachtig voorstellen en zeggen zij: we asfalteren het schoolpleinen, dan mag dat. Ik zal ten allen tijden natuurlijk niet adviseren om dat te doen. Laat ik daar duidelijk over zijn. Voorzitter, dank aan de heer Veerman die dan ook zijn best gaat doen om het onderwijs, of het inclusief onderwijs om precies te zijn, en de vierkante meters die daarvoor beschikbaar worden gesteld, dus nu geen vierkante meters, om die op de landelijke agenda van D66 ook te krijgen. Dat zou fijn zijn. De sportzaal, of die ook dan voor wedstrijden … Of die afmetingen dan zo worden gemaakt dat ze ook voor wedstrijden beschikbaar zijn, daar durf ik mijn handen niet aan te branden. Ik weet dat er ook sprake is geweest van meerdere zaken. Sportzalen, sporthallen. Dus ik moet bij de afdeling sport even nagaan wat er nu precies aan afmetingen in staat voor de sportzaal die wel bij de permanente school is ingetekend. En voorzitter, dan heb ik ook nog doorgekregen dat rondom de grex, mijnheer Ezinga, dat het plot van de tijdelijke school anders niet had kunnen worden ontwikkeld. Dus het heeft wel invloed, omdat we daar hebben moeten schuiven, klaarblijkelijk. Omdat ik heb gezegd: er moet een school. Want dat gaat anders niet. En de rentekosten daarvoor, die worden in dit voorstel meegenomen.

De voorzitter: Dan zie ik een interruptie van mijnheer Ezinga. U heeft het woord.

De heer Ezinga: U gaf net aan dat u kon liegen in commissie, maar dat heeft u niet gedaan. Dat is bij deze hersteld, dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Godzijdank, voorzitter, dat ik dat snel kon herstellen. En voorzitter, nog een nabrander: ik krijg door dat de autonome groei van de scholendriehoek kan worden opgevangen in de scholendriehoek. Dus dan heb ik die ook gelijk ingelost.

De voorzitter: Dank u wel, die haal ik dan ook van mijn lijstje af.

Mevrouw Bentvelzen: Dan blijft de lijst van toezeggingen toch op 51 staan, mijnheer Weterings. Dan heb ik niet nog meer toezeggingen erbij, in ieder geval. Voorzitter, er was nog een vraag vanuit de Partij van de Arbeid, maar die heb ik niet opgeschreven.

De heer Bosman: Er was inderdaad nog iets over Delft. Of dat is meegenomen, van de school … De druk die vanuit de leerlingaantal vanuit Delft uitgaat, of dat ook mee is genomen.

Mevrouw Bentvelzen: Nee, dat doet Delft denk ik zelf. Dus ik heb niet de cijfers van Delft paraat, of ik doe dat ook niet samen met Delft. Wij kijken naar de leerlingprognoses vanuit Rijswijk. En waar het om gaat is eigenlijk beweegonderwijs voor de tijdelijke huisvesting, omdat je op een tijdelijkheid zit, of je dat dan kon onderbrengen bij de dichtstbijzijnde school. Dat weet iedereen, de dichtstbijzijnde school is zo'n beetje Montessori Parkrijk, die zit ook ramvol. En die Freinetschool, die sport, die moeten we ook onderbrengen, dat

hebben we ook netjes gedaan. Dus we zijn ons ervan bewust dat we voor die leerlingen, als er bewegingsonderwijs opgestart moet worden, dat we dat zo dicht mogelijk bij de school moeten doen. Dat proberen we ook zo dicht mogelijk te organiseren. En misschien heb ik daar mijn collega's van Delft bij nodig, voor tijdelijk dus. Want als de permanente school bestaat, dan is dus ook die sportzaal aanwezig voor de gymlessen. Voorzitter, dat waren volgens mij de vragen tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dat klopt, denk ik. Ik heb in totaal nog twee toezeggingen staan van de wethouder. Dat is dat de wethouder de regio-wethouders gaat vragen om geld van de overheid. En eigenlijk ook de toezegging om koffie te gaan drinken met mevrouw Jansen-Dirkx, en de toezegging van de sportzaal-afmeting aan de afdeling sport. Dan is het vraag voor het Forum, ik begrijp als dit een bespreek stuk is, maar is het toch toevallig een hamerstuk? Hamerstuk, ja. Dan is met … De aanpassingen komen voor de raadsvergadering erin en dan is … Dan wordt dit een hamerstuk.

10. Raadsvoorstel deelname VRH Stichting Waarborgfonds

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 10, Raadsvoorstel deelname VRH Stichting Waarborgfonds. Zou het iets minder rumoerig kunnen zijn, want ik hoor hier overal stemmen en dan gaat het een beetje … Dan ga ik eerst naar het CDA, want die heeft vragen ingestuurd en beantwoord.

Mevrouw van Schie: We hebben verder geen vragen meer. Hartelijk dank voor de beantwoording van onze vragen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Schie. Dan kijk ik even aan de rechterkant, fractie van Rijswijks Belang. Mevrouw ten Brummelaar.

Mevrouw ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. Ik was even afgeleid door het lekkers dat voorbijkwam, excuses. We hebben het Raadsvoorstel gelezen, en ik moet zeggen dat we vooral blij zijn naar de verzekeringen en de intentie die erbij zit om te zorgen dat het voor onze veiligheidsmedewerkers en hulpverleners die voor de instanties werken, dat het allemaal gewoon goed geregeld wordt. En dat is het belangrijkste, dus wij zijn blij met het voorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw ten Brummelaar. Dan ga ik nu naar de fractie van GroenLinks, want die was net als laatste, die mag … Mevrouw Oude Alink..

Mevrouw Oude Alink: Dank, voorzitter. Inderdaad. We kunnen ons vinden in deze stap. We begrepen ook dat het wenselijk is om in de toekomst een wat grotere buffer op te bouwen, dus voor ons best logisch. Maar ik vroeg me af, waarom nemen we eigenlijk nu precies deze stap? En ik weet dat dat niet alleen aan onze gemeente is, want dat is een veel groter besluit natuurlijk. En hoe zit het met de dekkingsgraad? Is dat na deze wijziging hoger? En er wordt ook gesteld dat er geen financiële gevolgen zijn, direct natuurlijk niet. Maar zijn er geen besparingen op de wat langere termijn te verwachten? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Dan ga ik naar de fractie van Wij. Rijswijk. Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ik heb eigenlijk maar één vraagje, want wij kunnen ons prima vinden in het Raadsvoorstel. We hebben … De vraag is of de termijn van vijf jaar voor de evaluatie misschien wat lang is, en

of dat eventueel na tweeëneenhalf jaar zou kunnen? Graag een reflectie van de burgemeester hierop. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. De fractie van Beter voor Rijswijk. Mijnheer Kruger, u heeft het woord.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. We hebben het voorstel gelezen, het ziet er goed uit. En ik hoop ook dat alle andere deelnemende gemeenten hier volledig achter gaan staan. Ik denk dat we een goede stap kunnen doen voor de mensen die daarbij betrokken zijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Mijnheer Ezinga, nee? De fractie van D66, mevrouw Woudstra, u heeft het woord.

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. We hebben het eerder bij de zienswijze en andere bespreking gehad over het Waarborgfonds. Daar zijn netjes alle onze vragen beantwoord, van financiering tot nut en noodzaak, dus wij vinden deze beantwoording en wat er nu voorligt, een prima voorstel en zien het nut en het effect ervan met vertrouwen tegemoet. Met dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. De fractie van PvdA, mevrouw van Nunen, u heeft het woord.

Mevrouw van Nunen: Voorzitter, dank. Wij gaan akkoord met het raadsvoorstel en de bijgevoegde brief. Dus hiermee akkoord.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Nunen. Mevrouw Harmsen? Dan heb ik iedereen gehad en dan ga ik naar de burgemeester, mevrouw Sahin.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter. En dank voor uw betrokkenheid en steun voor de oprichting van het Waarborgfonds. Die is inmiddels al opgericht, en deze is ook echt bedoeld om vanuit goed werkgeverschap en ook om garant te staan voor de situaties, mocht er een dienstongeval voordoen en mensen in een moeilijke positie terecht komen. Het is ook bedoeld om gezamenlijk ook kosten te besparen, omdat het heel moeilijk bleek te zijn in de veranderde verzekeringsmarkt. Deze discussie heeft al jaren gespeeld, dus dit is een soort eindvoorstel eigenlijk geweest. In dit geval is het ook niet zo dat u een zienswijze indient, maar eigenlijk een soort hele lichte vorm van wensen en bedenkingen kunt meegeven. Daarmee heb ik denk ik de vragen beantwoord. Dus de vraag over de evaluatie 2,5 jaar, dan zou u dus uw eigen wens en bedenkingen moeten gaan amenderen als u daarvoor de meerderheid heeft. Maar ik zou u dat ontraden, omdat eenmaal dit al is besloten. Ik kan me wel voorstellen dat we wel alert zijn of die vijf jaar niet te lang is. Dus ik neem dat aandachtspunt wel in gedachten mee als lid van het algemeen bestuur.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester Sahin. Dan kijk ik even rond of er iemand voor een tweede termijn wil. O, nee, dat was een bril die … Dan denk ik dat dit een als akkoordstuk naar de Raad kan. Dan sluit ik hierbij agendapunt 10.

11. RIB 24-072 Communicatiebeleid gemeente Rijswijk

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 11, RIB 24-072, Communicatiebeleid gemeente Rijswijk, geagendeerd door D66, VVD en Beter voor Rijswijk. Dan geef ik eerst D66 het woord, mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. We hadden dit plan geagendeerd omdat er na lezen toch nog wel een aantal vragen hadden over dit stuk. Het plan herhaalt een aantal keer het beleid van 2014 wat wordt herzien, wat we ooit hebben samengesteld, door deze Raad is vastgesteld, moet ik zeggen. Vraag is dan, welke belangrijke punten uit de evaluatie zijn in dit plan teruggepakt? In het document lezen we niet duidelijk waar verbeteringen kunnen worden verwacht, ook vanuit deze evaluatie. Als gemeente moeten we voldoen aan de wet Digitale Overheid. Daarnaast hebben wij een gemeentelijke inclusieagenda, en dan spreken we over toegankelijkheid van onze website. Hoe gaan we voldoen aan de eisen die door de overheid gesteld worden? Want die zie ik hier nog niet in terug. Een voorbeeld, er is inmiddels een vrij nieuwe website en daarbij ontbreekt het nog steeds op een aantal tabbladen over de informatie die erop staat. Je kan dan wel met zoek of met vind kijken wat er zou moeten staan, maar dat is voor heel veel mensen niet goed zichtbaar. Dat zou dus kunnen worden verbeterd. Hoe gaan we om met laaggeletterdheid? Dan heb ik het over Jip-en-Janneke-klare-taal, B1 niveau. Ik zie wel in dat zij met de aantal stichtingen het proberen in te zetten. Maar ik zie bijvoorbeeld niks over hulpstructuren die ook op die site staan, waar ze naar refereren, over hoe we met de bibliotheek omgaan als belangrijke speler bij laaggeletterdheid en mensen die analfabeet zijn. Ik zie hier niets over terug. Heel jammer. Er wordt ingezet op social media en AI. In dit document komen de termen wel voorbij, maar worden ze niet ingevuld en afgewogen. Dat baart ons zorgen en roept veel vragen op. Binnenkort hebben we zelf als raadsleden bijvoorbeeld ook communicatieavond over hoe we met AI omgaan, maar hier staat het nog niet in. In het begin wordt gesproken over het karakter van Rijswijk. Wat maakt dit stuk en deze wijze we werken nu echt Rijswijks? En hoe gaat de Raad dit terugzien in het komende beleid? In het document is aangegeven dat de griffie aan de lat staat voor de raadscommunicatie. Het team communicatie heeft hierover de regie. Dat wordt niet meer bedoeld, en wie is uiteindelijk beslissingsbevoegd? Is dat … Bij communicatie verwacht je een integrale blik, zodat ook de wisselwerking tussen alle deelgebieden zichtbaar wordt. Ik denk aan dienstverlening, bedrijven, gemeentenieuws, lokale media, participatie, enzovoorts. Waarom is daar niet voor gekozen, want ik zie het nergens terug. Het had een mooie combinatie kunnen zijn. Communicatie is een deken wat over heel veel deelgebieden heen valt, alleen is er niet voor gekozen om er iets over te zeggen. Wat kunnen de burgers … Misschien kunnen we het net zo doen als Arnhem, wat ik gisteravond hoorde, alle burgers gewoon de brieven naar ons terug laten sturen als ze niet goed zijn en dan aanpassen wat er aangepast moet worden. Misschien een goed voorbeeld. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan ga ik naar mijnheer Ezinga van de VVD.

De heer Ezinga: Voorzitter, dank. Wij hadden de agendering gesteund omdat we vooral nieuwsgierig waren wat de heer Veerman allemaal te vragen had. Mijn nieuwsgierigheid is daarmee bevredigd. Tegelijkertijd hebben wij al een beetje huiswerk verricht. En kijk, het feit dat er een dergelijk beleid ligt is natuurlijk hartstikke belangrijk. Aan de andere kant, er zijn een heleboel dingen over te bediscussiëren. En een aantal dingen die wij onder andere van belang vinden, is het feit dat als we communicatie hanteren binnen onze gemeente, dat we ook een stukje eigenaarschap hanteren in de wijze waarop we communiceren. Want niet alleen de gemeente communiceert, ook de uitvoeringsorganisaties verbonden aan onze gemeente communiceren. En daar wil het nog wel eens mislopen. En ik ben wel benieuwd naar de reflectie vanuit het college, hoe het eigenaarschap van communicatie nou precies tot stand komt. En hoe gaan we nou eigenlijk om met het feit dat als er inderdaad een mishap, om het maar even in slecht Nederlands te noemen, iets fout gaat in de communicatie, hoe gaan we dat eigenaarschap dan precies hanteren vanuit de gemeente? Als we daar ons verantwoordelijk voor voelen of juist niet. Moeten de uitvoeringsorganisatie, of een andere partij die verbonden is aan de gemeente, daarin ook op worden aangesproken? En komt dat voldoende naar voren binnen dit beleid? Ik zou het hier voor het eerst maar even bij willen laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Dan krijgt mijnheer Kruger het woord, Beter voor Rijswijk.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Af en toe denk ik, waar zijn de tijden gebleven dat er een groot bord voor het stadhuis hing met alle mededelingen bestemd voor de burgers? Af en toe kon je dat een halfuurtje gaan lezen. Die tijd is voorbij, misschien ook maar goed ook. Maar wat we hebben ontvangen, het is eigenlijk een beetje een opstapeling van goede voornemens, hoe je goed moet gaan communiceren met Rijswijkers. Ik ben benieuwd wat daar straks in de praktijk, wat dat gaat opleveren. Ik bedoel, ik dacht ook dat ze ermee aan de slag zouden zijn, maar ik krijg ook klachten over regelingen die zijn verdwenen. Waar geen pepernoot van terug te vinden op de internetsite, dat mag niet. Dan moet u gewoon zorgen dat dat niet meer gebeurt. Als je het hebt gevonden op de site, dan moet gewoon de juiste informatie beschikbaar zijn. En als er twijfels is, corrigeer dat dan. En inderdaad, is ook al eerder aangegeven, het taalgebruik, houd het simpel. Het zijn allemaal digitale berichten, korte regels. Overigens, het zou ook nog prettig zijn voor de stukken die naar de Raad gaan. Het zijn ook hele lange volzinnen. Want als je af en toe moet denken: wat staat er eigenlijk? Er staat wel iets, maar het is vaak heel moeizaam. Dus wat dat betreft valt nog heel veel te verbeteren hier. Maar in ieder geval de opzet, ik bedoel de boodschap om dit te verbeteren, die zit erin. In ieder geval kan ik zeggen, ga ermee door en hou de vinger echt aan de pols, volg de ontwikkelingen. Er verandert heel erg veel. Want straks kan je net zo goed iets inspreken in de AI, dan heb je helemaal geen gemeentelijke sites meer nodig. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Dan Rijswijks Belang, die had vragen. Mevrouw Koelger-Böhm.

Mevrouw Koegler-Böhm: Dank u wel, voorzitter. We hadden al wat huiswerk ingestuurd, dus … We hadden vragen gesteld over de effectmeting en de doelgroep bepaling van het communicatiebeleid. Die waren uitgebreid beantwoord en daarmee ook voldoende voor ons. Als het gaat over simpel en duidelijk taalgebruik, dan zijn wij daar ook groot voorstander van. Maar volgens mij hebben alle ambtenaren inmiddels de Direct Duidelijk cursus gedaan, en onze verwachtingen zijn hoog vanuit Rijswijks Belang, dat we daar komend jaar dan ook veranderingen in zien. We hebben nog wel een vraag over de crisiscommunicatie, daar hadden we ook vragen over gesteld. Daarin geeft het college aan dat er een brief is ontvangen van de nationale coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, en dat naar aanleiding van die brief ook nog een communicatieplan wordt opgesteld in verband met de verslechterde veiligheidssituatie en de noodzaak om gezamenlijk de weerbaarheid van de samenleving te verhogen. Wij vroegen ons af wanneer dat communicatieplan gereed is en of we daarover ook geïnformeerd kunnen worden.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler-Böhm. Mevrouw van Schie van het CDA. Heeft u vragen op dit stuk? U heeft het woord.

Mevrouw van Schie: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Wij vinden communicatie ook ontzettend belangrijk. En wel om je dienstverlening onder de aandacht te brengen van de burger, zodat iedereen ook weet waar die terecht kan met vragen, en ook wordt ontvangen. Dus brieven snel beantwoord, mail snel beantwoord. We vinden het ook van belang om je beleid uit te dragen. Ik zit zelf nog wel eens te zoeken op de website van de gemeente, vooral toen ik pas raadslid was, en ik kon niet altijd alles even goed vinden. Dus misschien kan daar nog eens een slag overheen gemaakt worden. Ik mis nog aandacht voor mensen met een beperking, die bijvoorbeeld doof zijn of blind zijn, en die dan niet gebruik kunnen maken van de website als daar bijvoorbeeld iets van sprake is voor dove mensen. En ik zit me af te vragen, er wordt genoemd in het communicatieplan dat je mogelijk moet denken aan vertalingen. Maar een vertaling hoeft niet altijd voldoende te zijn voor mensen die ook vanuit een andere cultuur de overheid benaderen. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Schie. GroenLinks, fractie? Mijnheer van ’t Eind, u krijgt het woord.

De heer van ’t Eind: Voorzitter, ook wij vinden communicatie heel erg belangrijk. Dat zal niet heel verrassend zijn, ik denk dat dat voor iedereen geldt in deze Raad, dat we dat belangrijk vinden. Er zijn een hele hoop goede vragen gesteld. Ik sluit me ook graag aan bij de vragen van de heer Veerman en ik sluit me ook graag aan bij de laatste opmerking van het CDA ten aanzien van niet alleen vertalen, maar hoe doe je dat dan ook, gericht communiceren als dat nodig is, naar een andere cultuur. En dan wil ik de vraag eraan toevoegen; doet het college dat ook? En op welke manier doet het college dat? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer van ’t Eind. Wij. Rijswijk, Jansen-Dirkx? Mevrouw van Nunen, PvdA?

Mevrouw van Nunen: Voorzitter, dank. Ook wij sluiten … PvdA sluit zich aan bij de meeste punten die de heer Veerman heeft gemaakt. We hebben ook bij de bespreking van de armoedevisie ook nadrukkelijk de digitale toegankelijkheid betrokken. Toen bleek uit een VNG-onderzoek dat Rijswijk daarin onvoldoende scoort, en dat heeft te maken ook met geen deelname aan die toets. En ik begrijp dat dat de volgende keer wel gaat gebeuren, maar dat zegt misschien ook wel iets over de aandacht voor … Ik hoop het niet, maar wel in de toekomst, meer aandacht voor digitale toegankelijkheid, zou ik graag het college willen meegeven. Want het missen van die toets vind ik geen pluspunt, laat ik het zo zeggen. Dus aansluitend bij de vragen van D66 voorzitter, dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Nunen. Mevrouw Harmsen, u heeft het woord.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Ik had een kort sein. De heer Veerman heeft uitstekende vragen gesteld, kon ik niks meer aan toevoegen. Mijn lijstje is afgestreept. Dus complimenten aan hem en ik ben benieuwd naar de beantwoording van de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel. Maar dan ga ik wel naar de burgemeester. Burgemeester Sahin, u heeft het woord voor de tweede … Of de eerste termijn, sorry.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter en dank aan de gestelde vragen door de verschillende fracties. Het heeft inderdaad … Communicatie heeft wel inderdaad betrekking op mijn eigen portefeuille. Maar een deel van de vragen die de heer Veerman stelt, die hebben betrekking op de portefeuille dienstverlening, en die hebben betrekking op onder andere het strategie dienstverlening die eerder is vastgesteld. Dus dat heeft raakvlakken. Allereerst stelde de u vraag van evaluatie: is er überhaupt, heeft een evaluatie plaatsgevonden van het oude beleid? Dat is er niet, het is niet expliciet geëvalueerd. Wel is steeds bij de opstelling van deze evaluatie teruggekeken: wat stond erin en waar staan we nu? Want 2014 is natuurlijk tien jaar geleden, dus heel veel wat bruikbaar is, is meegenomen. Maar er heeft niet een hele diepzinnige evaluatie plaatsgevonden van al het beleid dat daarvoor is gevoerd. We hebben vooral gekeken van, wat is er nu aan de hand in de samenleving en wat hebben we als gemeente, als middelgrote gemeente met een aantal grote uitdagingen, en een gemeente waar ook toch veel aan de hand is, op dit moment nodig? Dus het is vooral vanuit de huidige context geschreven. En u ziet ook dat het ook voor twee jaar is geschreven, want we zien ook dat er op het gebied van communicatie er echt heel veel en een grote snelheid verandert. De discussie over moeten we wel of niet op X blijven, op Facebook, die ontwikkelingen, die volgen wij ook. Wat er nu … Waaraan gewerkt is en wat nog besproken gaat worden, is een content strategie. Dus wij willen ook heel goed kijken, welke inhoud deel je op welk medium en voor welke doelgroep? Omdat je ook weet dat je bepaalde boodschappen niet op bepaalde kanalen kunt plaatsen omdat niet altijd iedereen het ziet. Uit veel onderzoek blijkt ook, en ik vind dat zelf ook heel belangrijk, dat een brief, een gewone brief aan huishoudens, dat dat een van de meest

effectieve manieren is om eigenlijk je inwoners goed te informeren wat er aan de hand is. Dat … Men denkt misschien, dat is toch een ouderwets middel? Maar dat is echt wel heel belangrijk. En ook het huis-aan-huisblad niet te onderschatten. Waar ik ook kom, mensen lezen het. Vooral mensen op leeftijd vinden dat een heel belangrijk medium. Dus ook onze pagina's die we daarin met besluit publiceren, is gewoon heel belangrijk. Daarom is … Moeten we dat ook … De ouderwetse, of de traditionele media, mogen we zeker niet vergeten. Met dit communicatiebeleid is dus heel erg gekeken, wat speelt er op dit moment, en is er ook gekeken; hoe kunnen we planmatiger en structureler werken, ook intern? Ik heb daarvan wel een voorbeeld gezien hoe we dat met de jaarwisseling bijvoorbeeld hebben gedaan. Dat we veel voortijdiger zijn begonnen met goed informeren hoe je zo'n vuurton moet gebruiken. Dus een voorbeeld, dat geldt ook voor andere domeinen. Er wordt veel meer gekeken van, wat speelt er op het gebied van energietransitie? Moeten we een content kalender maken, zodat je ook op een planmatige en gestructureerde manier communiceert? Dus ik zie dat zelf in twee jaar wel, dat er verbetering valt. Maar als u zegt: nou zijn we er, nee, dat zijn we nog niet. Want natuurlijk, digitaal vaardigheid of die digitale toegankelijkheid moeten we zeker blijven versterken, en ik zie ook dat niet altijd informatie op onze website goed en makkelijk te vinden is. Het gebruiken van taal is ook iedere dag voor ons een soort leerpunt. Omdat je ook heel snel geneigd zijn om vakjargon te gebruiken en dat over te nemen, is het ook soms moeilijk om de begrijpelijke woorden daarvoor te kiezen. En ik weet dat hier ook … We hebben ook een groep burgers gehad die naar brieven heeft gekeken en met stickers heeft teruggestuurd. Maar dat valt dan weer wel onder collega, de wethouder Werner van Damme, die dat daar in zijn portefeuille valt. Dus ik weet niet exact, als u daarvan meer zou willen weten, moeten we ook die informatie met u later delen. De aandacht heeft u gevraagd voor laaggeletterdheid, dat is zeker een groot probleem. Gelukkig zit in ons Huis van de stad ook een bibliotheek die daar ook aandacht aan vraagt. Maar dat zullen we zeker nauwlettend en structureel verder moeten doen. Ontwikkeling AI, heel goed dat u als Raad, raadslid zelf kennis gaat opzoeken. Het lijkt me ook goed misschien dat u dat als Raad aan de griffie vraagt, zodat we met zijn allen zo'n cursus zouden kunnen doen, hoe je dat kunt gebruiken. Ik zie een …

De voorzitter: Die is over … Volgende week, die week daarna, uit mijn hoofd gezegd.

Mevrouw Sahin: Dus u vraagt de raadsadviseur communicatie, of de griffie, die heeft inmiddels een raadsadviseur communicatie en participatie. U heeft misschien ook gezien dat er een facebookpagina is en de betreffende raadsadviseur heeft al allerlei acties ondernomen. Bijvoorbeeld de cursus politiek actief is door hem gefaciliteerd en ondersteund. Dus ik zie dat daar ook vele stappen gezet zijn. Dan mijnheer Ezinga, uw vraag begreep ik niet zelf niet zo heel goed, maar … Van, wat gebeurt als er iets fout gaat, bedoelt u, in de communicatie, ook van een uitvoeringsorganisatie. Dan zullen wij zeker moeten handelen. Wat … We kunnen natuurlijk niet alles voorkomen, maar op het moment dat er sprake is van desinformatie, onjuiste informatie, vind ik wel dat het onze taak als gemeente is om te corrigeren waar dat mogelijk is en wel te laten zien waar onze verantwoordelijkheden natuurlijk liggen. Dat … Ik kan nu even niet de situatie bedenken waar dat zou gebeuren. Maar dat gebeurt heel veel, dat er …

De voorzitter: Een vraagje vanuit de technische, of de microfoon iets dichterbij kan, want online bent u heel slecht te verstaan.

Mevrouw Sahin: Hier wel? Nu wel?

De voorzitter: Zo, dat is beter.

Mevrouw Sahin: Dus, kijk, dat is ook een grote, een taak van overheid, als er desinformatie is of foute informatie, om dat zo goed mogelijk te herstellen. Maar helemaal voorkomen zal dat natuurlijk nooit kunnen. Maar ik denk dat we ook de verantwoordelijkheid bij degenen dan moeten laten zijn die dat veroorzaakt.

De voorzitter: U triggerde mijnheer Ezinga, dus ik accepteer in de eerste termijn een interruptie.

De heer Ezinga: Dank, voorzitter. U begrijpt mijn vragen voor een gedeelte prima, hoor. Kijk, het communicatiebeleid heeft met name betrekking op het interne communicatiebeleid. Wat doen we vanuit de gemeente, vanuit dit huis, naar buiten toe? En dat het ook volledig en juist en compleet is, en overzichtelijk, en begrijpelijk, en dat is ook echt belangrijk. Tegelijkertijd is voor de buitenwereld de gemeente groter dan alleen maar het Huis van de stad. Waar een Avalex een uitvoeringsorganisatie van is, of een MRDH, of … Noem een verband, daar wordt door de inwoner, of door de burger, wordt er naar de gemeente gewezen zodra er sprake is van een onduidelijke communicatie of anderszins. Dus het is niet per se een fout, maar het kan ook gewoon onbegrijpelijk zijn. En heb je dan als gemeente voldoende vat op dat stukje communicatie? Want dat vormt ook voor een groot deel onze taak eigenlijk, die wij voor de inwoner in dat geval uitvoeren. En dat is de reden ook van mij vraag: wat is uw reflectie daarop, hoe kijkt u daartegenaan en vindt u dat u dat voldoende in dit beleid naar voren laat komen en moet daar meer aan verbonden worden? Dus laat ik de vraag dan iets verduidelijken en iets meer vragen om een stukje interpretatie. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Burgemeester Sahin.

Mevrouw Sahin: De vraag is nu voor mij duidelijk, en u vraagt eigenlijk meer om een reflectie inderdaad. Ik denk dat daar wel een taak voor ons ligt. Maar MRDH bijvoorbeeld, is natuurlijk ook van onszelf. Daar zijn wij onderdeel van, en ik denk dat we ook continu moeten blijven uitdragen, in welk gremium we ook zijn. Of u dat nou bent, of in een … Welk samenwerkingsverband, of dat Avalex is, dat we dat ook continu aan hen moeten laten zien of laten merken. Van, deze informatie is niet toegankelijk genoeg, of niet duidelijk genoeg. Dus ik zie dat als een soort continu leerproces voor ons allen. En als u zegt: is dit daarmee met het hele communicatiebeleid gedekt, dat hoop ik. Maar het zal altijd een soort lerend proces zijn, dus we moeten elkaar denk ik ook daarin alert houden. En dan, even kijken, de klachten over de website. Als u specifieke verbeterpunten ziet, informatie die niet klopt, geef het alsjeblieft aan. Dan kunnen we … Via de griffie, dan kunnen we dat meteen gaan verbeteren of aanvullen. Dan Rijswijks Belang. U heeft het inderdaad over de brief van Pieter-Jaap Aalbersberg van de NCTV in december aan alle burgemeesters. Die brief heb ik gedeeld om ook meteen met u te laten zien hoe belangrijk het is, ook in de nieuwjaarstoespraak genoemd. Er zal een … Dit wordt ambtelijk opgepakt: hoe gaan we hiermee om? En we gaan aansluiten bij wat het rijk aan de communicatie gaat doen, om ook onze inwoners zo goed mogelijk te informeren. Dat zullen we ook uiteraard dan ook met u delen. Ik heb het ook in het presidium aangegeven, want het lijkt mij heel goed dat ook vanuit de Raad betrokkenheid is bij dit belangrijke vraagstuk. Het is heel urgent en heel belangrijk natuurlijk, dat we voorbereid zijn. Dan, even kijken, wat stelde GroenLinks? Die gaf volgens mij ook aan: hoe bereiken we nu mensen die een andere taal spreken? Als we merken dat het niet lukt om in het Nederlands te spreken, dan staat er ook duidelijk in dat we ook de richtlijnen van het rijk gaan volgen. Dat we ook gaan kijken welke andere taal dan wel die mensen te bereiken zijn. En we gaan ook meer met plaatjes en picto 's bijvoorbeeld werken, en dat zie je ook dat dat ook voor mensen die laaggeletterd zijn en voor mensen die licht verstandelijk beperkt zijn, ook heel goed werkt. Maar nu …

De voorzitter: U heeft een interruptie. Mijnheer van ’t Eind.

De heer van ‘t Eind: Voorzitter, dank u wel. Dat is heel goed om te horen, daar ben ik ben ik blij mee. De vraag was eigenlijk naar aanleiding ook van de reflectie van mevrouw van Schie. Die zei: het gaat niet alleen over een taal, soms gaat het ook over cultuur en een manier waarop mensen informatie tot zich nemen of de informatie ontvangen. En mijn vraag was meer: deelt u dat ook, dat het meer dan alleen taal is? En op welke manier doen we daar iets mee? Dus dat gaat mij hier niet om taal, en als we er nu niks mee doen, zou u dan bereid zijn om daar wel naar te kijken? Ook … Want dan ontbreekt het nu, wat mij betreft.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer van ’t Eind. Burgemeester Sahin.

Mevrouw Sahin: Wat ik in praktijk zie, niet altijd is taal genoeg. Ik heb dat ook gemerkt bij bijvoorbeeld de derde vrouwenmoord, om even heel iets pijnlijks te noemen. Dat ik deur aan deur aanbel bij de portiek in zo’n straat, en dat er mensen open zijn die de taal niet spreken of de deur niet willen opendoen, of moeilijk aanspreekbaar zijn. En dan ga je kijken wat wel helpt. Dan ga je kijken misschien een buurtbijeenkomst, of een inloopspreekuur hebben we georganiseerd, of in andere situaties. Dus dan kijken naar een manier waarop je toch in verbinding kunt komen met die betreffende inwoners. Niet alle inwoners reageren ook op brieven, niet alle inwoners reageren op bijeenkomsten. Dus soms moet je echt letterlijk naar buiten en gewoon op de deurbel drukken en dan hopen dat iemand de deur opendoet. Dus … En daarin werken we ook, vind ik, goed samen met de woningcorporaties, Welzijn Rijswijk en andere partners, die wel direct toegang hebben tot mensen. En daarbij wil ik ook bijvoorbeeld de huisartsen noemen, de huisartsen en de agenten. Die hebben ook direct toegang tot onze inwoners. Belangrijke informatiebron, die wij ook heel goed kunnen gebruiken, die ik in mijn werk ook gebruik. En ik zie dat ook onze wethouders dat doen, dus dat zijn … Je kunt op allerlei manieren je informatie van inwoners krijgen. Ik hoop dat ik uw vraag hiermee heb beantwoord, dat is ook communicatie.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester Sahin. Wilt u nu interrumperen of kan het voor een tweede termijn? Dan geef ik het woord … Vuurwerkverbod denk ik, in de regio. Mijnheer Veerman, u heeft het woord.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel burgemeester, voor het beantwoorden van de eerste termijn. Het vuurwerk wat luidt, zo blij zijn we ermee. Houdt vanzelf op. Bedankt voor de beantwoording. Ik vind het toch een klein beetje pover. Het is misschien niet heel aardig wat ik zeg. Kijk, als ik u hoor vertellen wat u wil gaan doen denk ik: waarom zie ik dat nou niet terug in die in die nota? Want ik denk dat dat … We willen gaan doen zoals u het verwoordt. Als dat er nou in had gestaan, had het een heel complete nota geweest. Maar het staat er niet in, en dat vind ik nou weer jammer. Wat is nou het plan van aanpak? Hoe gaan we deze zaken die we net benoemen, hoe gaan we die nou met communicatie aanpakken? Want dat zie ik nu eigenlijk onvoldoende terug naar de toekomst toe, die belangrijke zaken die we net noemden. Aantal heeft u gewoon hele goeie antwoorden hoor. Maar aantal ook niet. Als we kijken hoe we aan wettelijk moeten voldoen, dat we nog steeds niet voldoen aan A, maar dat we nog steeds C of D zijn omdat bepaalde documenten niet goed uploaden, omdat we daar geen geld voor beschikbaar stellen. Hetzelfde geldt voor dat onze website niet toegankelijk is. We moeten gewoon een module aanschaffen waardoor mensen die slechthorend zijn wel kunnen luisteren naar wat er in woord staat. Het is allemaal niet zo ingewikkeld, kost wel geld. Maar die plannen zie ik nu onvoldoende hier terug, en dat vind ik eigenlijk een beetje jammer. Want dit is wel naar de toekomst toe. En het gaat snel, die ontwikkeling inderdaad. Dus daar moeten we snel op inspelen, dat we ook daarmee aan de slag gaan. En dat aan de slag gaan, dat zie ik hier onvoldoende in terug. Dus ik vraag me toch af: hoe kunt u daar een verbeterslag in aanbrengen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Mijnheer van ’t Eind, die heeft als eerste zijn vinger op.

De heer van ‘t Eind: Ik wilde toch ook even reageren op de heer Veerman. Ik begrijp zijn reflectie op het college wel enerzijds, anderzijds vind ik het ook een beetje flauw. Want volgens mij doet het college … Want de heer Veerman benoemt net ook terecht, sommige dingen kosten ook gewoon geld. Volgens mij opereert het college ook binnen de kaders die wij daarin hebben meegegeven. En als wij nu constateren dat binnen de kaders die het college heeft, dit het maximale is, maar dat er eigenlijk extra … Maar dan moeten wij onderling een discussie gaan voeren. Ik vind niet dat je dan op dat moment op die manier het college daar zo op kunt aanspreken.

De voorzitter: Mijnheer van ’t Eind. Mijnheer Veerman wilt op u reageren.

De heer Veerman: Vind ik prima. Kijk, als je geen geld hebt kan je ook zeggen van, we hebben geen geld en we gaan daar over twee jaar, als er wel geld beschikbaar is, gaan we daarmee aan de slag. Dat is ook een antwoord. Ik bedoel … Ik ben daar … Ik snap wat u bedoelt, hoor. We hebben inderdaad minder geld, en niet alles wat in een plan staat hoeft ook geld te kosten. Ik bedoel, ik noem een voorbeeld wat genoemd werd, maar …

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Wilt u nog reageren daarop?

De heer van ‘t Eind: Nee. Ik heb … Volgens mij hebben we het zo uitgewisseld. Ik … Het was mij niet helemaal duidelijk of we nu in de tweede termijn gingen …

De voorzitter: U mag ook voor uw tweede termijn.

De heer van ’t Eind: Of dat ik nu een interruptie heb.

De voorzitter: Gaat u maar voor de tweede termijn.

De heer van ’t Eind: Want heb ik geen interruptie, dan kan ik nog twee keer interrumperen, toch? Nee, dat ga ik niet doen, voorzitter.

De voorzitter: Nee, u heeft er al twee gebruikt. En de zoemer gaat over voor de tijd. Nee, u heeft het woord.

De heer van ‘t Eind: Zo gaat het wel heel lang duren. Nog even kort, in reactie op wat de burgemeester net aangaf, rond het zoeken naar doelgroep. Daar was ik ook wel een beetje naar op zoek. Dus ook de samenleving in gaan, aftappen, op het moment dat je met de normale, reguliere communicatie mensen niet kunt bereiken. Want niet iedereen is daar ontvankelijk voor, of niet iedereen vertrouwt de overheid ook. Daar was ik wel een beetje naar op zoek, dus wat mij betreft is dat voor nu een prima antwoord. Dank u wel. En dan heb ik verder niks meer.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer van ‘t Eind. Dan kijk ik naar mevrouw van Schie van het CDA.

Mevrouw van Schie: Naar aanleiding van de het gesprek tussen de heren Veerman en van ’t Eind vraag ik me af of als de burgemeester het nu wel doet, of althans, als de burgemeester zegt dat de gemeente het doet, en het staat niet in het plan, dan lijkt mij dat het geld er wel is, maar dat het alleen niet in het plan staat. Of zie ik dat verkeerd? Dat is de vraag. En dank u wel, mijnheer van ’t Eind, dat u mijn vraag weer verder heeft opgepakt. Wij bedoelen hetzelfde.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Schie. Mijnheer Kruger voor een tweede termijn.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Bedankt voor de antwoorden, burgemeester. Ik begon er ook mee dat we vroeger, toen alles beter was, hadden we van die grote borden, muurkranten noemden we dat toen. We hebben nu meegemaakt bij de TH in Eindhoven dat al dagenlang de hele boel platligt. Het schijnt ook in een ziekenhuis gebeurd te zijn, door … Niemand weet wat daar de oorzaak van is, het kan hacken zijn, het kan van alles zijn. Maar tijdens uw nieuwjaarstoespraak hield u ook dat we rekening moeten houden met stroomuitval, omdat dat een van de meest vitale punten in een land is waar u op het hele land kan raken. Want als dat uit is, dan moet je inderdaad je koffertje met geld onder je bed vandaan halen, contant. Je kan niet meer tanken, je hebt ook geen verwarming meer, want de stroom moet ook een cv-ketel kunnen aansturen. Alles en nog wat. Maar in ieder geval zal alle vormen van communicatie, zal onbereikbaar zijn. Dat is er gewoon niet meer, want niks werkt. Mensen kunnen niet kijken, ze hebben geen stroom. Hier kunnen ze niks bijhouden, want we hebben misschien een generator staan, maar je kan het niet kwijt. Dus ik vraag toch eigenlijk om rekening te houden, juist in deze tijd, voor alternatieve conventionele informatiebronnen waarop informatie over de stad kan worden verspreid. Het klinkt erg oubollig, maar ik denk toch dat u er rekening mee moet houden, dat u wel de beschikking heeft. Dat u straks zegt: ja, ik weet wat er aan de hand is, maar we hebben niks om dat op te plakken. Dus ik vraag daar in ieder geval aandacht voor.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Dan kijk ik naar mijnheer Ezinga. Die heeft zich de andere kant op gedraaid, maar die wil toch het woord. De heer Ezinga, u heeft het woord.

De heer Ezinga: Voorzitter, ik krijg er allemaal ideeën bij, van wat voor conventionele middelen we aan communicatie kunnen gebruiken. Kisten midden in het plein van Rijswijk, waarbij we ‘hear thee, hear thee’ … Ik zie het al helemaal gebeuren. Nee, ik heb verder geen toevoegingen. Sorry daarvoor.

De voorzitter: Mevrouw van Nunen, u heeft het woord.

Mevrouw van Nunen: Voorzitter, om misschien een beetje een brug te slaan tussen wat de heer Veerman zei en de heer van ’t Eind. Misschien moeten we het gewoon, en dat neem ik aan, dat het college dat ook van plan is, gewoon het maximale halen uit het bestaande huidige budget en de kaders die we daarvoor hebben gesteld. Maar ook vooral niet vergeten dat er ook andere externe organisaties zijn, zoals onze eigen VNG belangenorganisatie, die wel degelijk goede adviezen en hulpmiddelen ook beschikbaar heeft voor gemeenten op dit terrein. En als je dan niet meedoet aan een monitor, dan mis je ook gewoon even een kans om je dienstverlening op dit terrein, en dan heb ik het over digitale toegankelijkheid, waar ik het net over had, waar geen antwoord op kwam van de burgemeester, dan mis je gewoon even de boot om een verbeterslag te maken. En ik heb begrepen dat ze aan de tweede monitor binnenkort wel mee gaan doen. Maar dat zijn natuurlijk wel belangrijke instrumenten om op je eigen digitale toegankelijkheid te verbeteren zonder dat het extra budget kost. Misschien, dat weet ik niet. Maar in ieder geval, het is een mooie toets ook, voor de gemeente Rijswijk. Waar staan we nu? Wat kunnen we met behulp van derden ook verbeteren? Voorzitter, tot zover. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Nunen. Dan heb ik al oogcontact gehad met twee Forumleden. Dan kijk ik alleen nog even naar mevrouw Jansen-Dirkx, of ze wil. Nee? Dan is er niemand meer voor een tweede termijn, burgemeester Sahin. En dan krijgt u het woord.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter. En dank voor de betrokkenheid en een aantal nieuwe vragen. Uiteraard zullen wij, als er te verbeteren valt als het om digitale toegankelijkheid, aansluiting zoeken bij de VNG, of bij andere organisaties. Ik ben er heel erg voor, of wij als college zijn heel erg voor het maximaal verbeteren van ons communicatiebeleid. Ik zie ook dat dat team elke dag met veel enthousiasme daaraan

werkt, en stappen zet ter verbetering. Omdat ik ook zie hoe belangrijk communicatie is. Het raakt toch het vertrouwen van burgers, hoe wij ons opstellen, hoe wij ons gedragen en welke woorden wij gebruiken, uiteraard. Dus ik herken niet het beeld van mijnheer Veerman dat wat wij nu doen, wat ik nu zeg, dat het niet staat in het beleid. Het beleid is door het college vastgesteld in juli, en daarna is er niet stilgezeten. Er wordt nu gewerkt aan een contentstrategie, er wordt continu doorlopend nagedacht hoe iets nog beter kan. En zeker de brief van de NCTV heeft ook ons wakker gemaakt. Inderdaad, we moeten inderdaad nadenken als er stroomuitval is. Dan helpt het niet meer om berichten te willen plaatsen op websites of social media. Dan hebben we dat niet. Dan zullen we misschien met een megafoon door de stad met een auto … Er zijn landen waar dat allemaal heel gebruikelijk is, moeten plaatsvinden, of borden. Dus je weet het niet. Ik hoop niet dat we in zo'n situatie komen, maar we moeten wel voorbereid zijn op zo'n situatie. Dat we wel nadenken: wat gebeurt er op dat moment, als de stroom is uitgevallen? Dus ik wil wel, natuurlijk, het communicatiebeleid is al vastgesteld, u toezeggen om het maximale te doen om het communicatiebeleid zo goed mogelijk uit te voeren, en aansluiting te zoeken bij VNG of andere goede initiatieven vanuit het rijk om ons communicatiebeleid te versterken.

De voorzitter: Dat is een mooie toezegging. Is er nog iemand- Sorry, wat zei u? Toezegging nummer 52, inderdaad. En die wordt ingewilligd. Dan sluit ik hierbij het agendapunt, want ik zie niemand meer die wil interrumperen. En het was een RIB-brief.

12. RIB 24-090 Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 12, RIB 24-090, Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang, geagendeerd door D66 met steun van PvdA en Wij. Rijswijk. Dan ga ik weer deze volgorde eerst af. Dan geef ik denk ik mijnheer Veerman het woord.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk had ik deze geagendeerd, deze brief ooit, omdat er iets in stond waar ik van dacht: dat hoort hier niet te staan, en waarom krijgen we dat op een andere manier niet naar ons toe als Raad? De vraag is ook gesteld door de ChristenUnie. Wij hebben ooit vragen gesteld, 25 januari 2022, en de beantwoording daarvan staat in deze laatste informatiebrief. Als we die niet hadden gelezen, hadden we nooit de antwoorden gelezen. Want heel veel mensen lezen die raadsinformatiebrieven niet op een manier dat ze denken: daar staan antwoorden in, daar staat die toezegging in die we ooit gedaan hebben, van de wethouder. Dus ik vraag me toch af of dat niet, in het vervolg in ieder geval, op een andere manier kan. Dus dat wij als Raad in ieder geval, als we een toezegging krijgen, dat we die door de griffie dan ook bij het kopje toezeggingen, dat die vermeld staat, dat die in de raadsinformatiebrief staat. Want ik vind het wel een beetje dat we moeten zoeken naar onze antwoorden. Ik vind dat een slechte gang van zaken. Daar wou ik mee beginnen. Voor de rest denk ik dat het op zich een heel goed stuk is, want daar ging het me eigenlijk niet helemaal over. Toch heb ik nog wel enkele vragen. Ook de ChristenUnie had al een aantal vragen gesteld over het stuk. De tabel is uiteindelijk toegevoegd, en daar heb ik nu een vraag over. Want de prognose is ongeveer gemiddeld, als we kijken naar de meting in ‘22 en ’23, zat dat gemiddeld op 22, of 20, uit mijn hoofd. En nu zien we dat de prognose in 2024, de eerste meting die gedaan is, er staat volgens mij H1, maar dat zal Q1 moeten zijn, of iets anders, maar in ieder geval de eerste meting die gedaan is, staat al op 22. Dat is dus evenveel als de jaren daarvoor het gemiddelde van het hele jaar. Dus ik vroeg me af of dat getal nu al bekend is, of dat de wethouder dat binnenkort met ons zou kunnen delen. En hoe het komt dat dat meetpunt al het gemiddelde bereikt was van de jaren ervoor baart mij een klein beetje zorgen, vandaar mijn vraag. Een andere vraag die ik heb is dat er binnen deze beschermd wonen, wat als het goed is in de toekomst naar onze gemeente toe gaat komen en waar wij zelf voor een aantal voorzieningen aan de lat zullen gaan staan, ook

binnen onze woonzorgvisie, die we ook samen met het rijk mede ontwikkelen, er worden allemaal tools gegeven waardoor wij ook onze woonzorgvisie lokaal kunnen omschrijven, dat hebben we ook netjes gedaan. Alleen zien we vaak dat er de mogelijkheid om bij nieuwbouwprojecten, om ook projectontwikkelaars erin mee te nemen, dat dat onvoldoende gebruikt wordt nog door onze gemeente. Er zijn vaak externe partijen, ik noem bijvoorbeeld Humanitas, die daar heel sterk in is, die zegt: wij willen best met een projectontwikkelaar, hebben wij middelen en willen wij best meedenken in beschermd wonen om een locatie tot elkaar, om tot uiting te laten brengen. Maar dan moet je wel elkaar zien te vinden. Dat gebeurt nog te weinig bij nieuwbouwplannen en ik denk dat … Ik vraag me af hoe de wethouder daar verbetering in probeert aan te brengen. Want het is wel de bedoeling dat we met de woonzorgvisie, dat we in bestaande wijken, wooncomplexen die toegankelijk zijn voor deze mensen, ook gaan neerzetten of ook nieuwbouw, dat we die ook toegankelijk maken en ook een stuk daarvan misschien gebruiken voor deze doelgroep. En ik vraag me af hoe we daar verbetering in kunnen aanbrengen. Ook dakloosheid is een onderdeel van beschermd wonen, en een van de MO-taken. We zien daar een stuk verbetering in tienpuntenstelsel., samen met Den Haag is er een mooie notitie geschreven. Daar is invulling aan gegeven, en daar zal een beste verbetering uit voortkomen. Nog steeds zien we landelijk dat er wel seizoenarbeiders betrokken zijn bij heel veel mensen die op straat moeten leven. Zij mogen dan in de meeste gevallen, uit mijn hoofd … Wel komen ze in aanmerking voor de kouderegeling, dat betekent dat ze opvang genieten als de temperatuur onder, wat is het, ik dacht twee of drie graden, uit mijn hoofd, was, mogen ze ook de Humanitas of de andere instelling, kunnen ze worden opgenomen, dan krijgen ze ook een nachtopvang toegewezen. Zodat ze niet 's nachts onder een bepaalde temperatuur buiten hoeven te slapen. Anderzijds is het wel zo dat wij, vind ik, en dat komt ook steeds minder vooruit, dat wij de mensen die daar verantwoordelijk voor zijn, dat we die misschien ook verantwoordelijk moet stellen. Dan hebben we het wel over werkgevers, heel veel werkgevers … Als we het over het Westland hebben zitten we natuurlijk niet hier in Rijswijk, maar ik denk dat wij in de regio daar wel als wethouders misschien iets in kunnen doen. Ik ga ook vragen aan de wethouder of zij ook daar kan kijken om werkgevers in de regio aan te spreken op hun verantwoordelijkheid om deze mensen niet zomaar buiten de deur te zetten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan was de steun van de PvdA, mevrouw van Nunen.

Mevrouw van Nunen: Voorzitter, dank. En ik wil me echt focussen op twee punten in deze RIB. Dat is de maatschappelijke, moet ik even kijken, wonen intensief, en ik ben wel benieuwd naar ook specifiek de contacten tussen de gemeente en Fonteynenburg op dat punt. Uit onze contacten met Fonteynenburg blijkt dat zij best ambitie hebben om hier in Rijswijk die taakopdracht op zich te nemen. In ook de nabije toekomst. Als Rijswijk, de gemeente Rijswijk, ook zelf verantwoordelijk wordt voor de opvang, met desbetreffende gelden daarmee gepaard gaande. Ik ben eigenlijk wel benieuwd hoe op dit moment het contact tussen gemeente en Fonteynenburg, die eigenlijk onze partner is met betrekking tot het wonen intensief, hoe dat ervoor staat. En ten aanzien van dakloosheid, en met name preventie van dakloosheid, zou ik het college ook nadrukkelijk willen aansporen … En dat hebben we volgens mij vaker gedaan met meerdere partijen in de Raad, om een visie, een concrete visie, op voorkoming van dakloosheid … En wat u zelf zegt, de weg in te slaan van opvang naar wonen. Wanneer kunnen we daar een voorstel, een visie, op verwachten van het college? Voorzitter, hier laat ik het even bij in de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Nunen. Dan ga ik naar mevrouw Jansen-Dirkx van Wij. Rijswijk.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel. We hadden … Er zijn al best een hoop vragen gesteld, dus dat scheelt al. Dat had ik ook niet anders verwacht. We zijn in ieder geval wel blij om te lezen dat, ondanks het feit dat de

decentralisatie uitgesteld is, we toch niet stil blijven zitten. Dat vinden we een heel fijne gedachte, want we weten dat het er wel aan gaat komen, tenminste, daar gaan we dan maar vanuit, want je weet het maar nooit. Maar dat we gewoon wel door blijven gaan met de ontwikkeling op dit gebied. En voor de rest kan ik me van harte aansluiten, zeker bij de oproep van de heer Veerman als het gaat om dakloosheid onder arbeidsmigranten. Want dat is toch een probleem wat bij ons eigenlijk min of meer over de schutting geworpen wordt. En dat is toch eigenlijk ongehoord, dat een gemeente, een samenwerkingsgemeente van ons hier zo op die manier ermee omgaat. Dus ik kan alleen maar oproepen: ga met deze wethouder in de gemeente Westland het gesprek aan, want dit kan niet.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen Dirkx. Dan had ChristenUnie al vragen ingestuurd, dat was voldoende. Dan kijk ik even naar mijn rechterzijde. Mevrouw Oude Alink, u heeft het woord.

Mevrouw Oude Alink: Dank, voorzitter. Enkele aanvullende vragen. We zien inderdaad ook dat de stijging van de wachtlijst voor beschermd wonen in Rijswijk er wel is, maar in de regio dan niet. Dat komt door de daling van indicaties wonen van de Wmo, omdat dat naar de wlz gaat. Dan vraag ik me af: is die daling alleen door het overgaan naar de wlz? En hebben we enig zicht op de stijging die er in Rijswijk is? Of lees ik het misschien verkeerd? Wat zijn daar de oorzaken misschien van? Weten we dat misschien vanwege de loketfunctie die we dan nu of binnenkort hebben? Daarvoor vraag ik me ook af: hebben we in Rijswijk voldoende capaciteit en kennis om die loketfunctie goed uit te voeren en goed door te verwijzen? Hebben we misschien nog wat extra aan, kunnen we meer informatie krijgen wellicht? En ik vraag me ook af wat de effecten op de doelgroep zijn van het huidige gebrek aan woonruimte, wat natuurlijk al jaren bestaat. Want ik lees dat ze bijvoorbeeld door tekort aan woningen tijdelijk in hotels worden opgevangen. Opvang is altijd beter dan geen opvang, natuurlijk. Maar ik vraag me af: het is best een kwetsbare doelgroep, wat zijn dan de effecten op hun welzijn? En voor de rest kan ik me ook aansluiten bij de oproep van de heer Veerman. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Dan ga ik naar mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Ik had nagenoeg dezelfde vraag als mevrouw Oude Alink. Ik had nog een toevoeging daaraan. Kan de wethouder aangeven waardoor de wachtlijst woon intensief langer wordt? Is dat alleen een soort doorstroming die stagneert of zijn er nog andere aanwijsbare oorzaken? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ezinga? Nee? Mevrouw van Schie, u heeft het woord.

Mevrouw van Schie: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Er zijn al veel vragen gesteld waar ik me ook in kan vinden. Ik heb nog wel de vraag of de wethouder aan kan geven wat het effect is van de overgang van de historische verdeling naar de objectieve verdeling. En ik ben het helemaal eens ook met mevrouw van Nunen met betrekking tot het toe leiden naar een huis en naar bestaanszekerheid van mensen die dakloos zijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Schie. Dan geef ik het woord aan mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Hier ben ik wel, hier ben ik niet. Kiekeboe. Maakt niet uit.

De voorzitter: Dan vraag ik de griffie even om te vragen naar boven waarom mijnheer Weterings nog steeds niet zichtbaar is.

Mevrouw…: Ze zijn er mee bezig.

De heer Weterings: Dat geeft niet. Het is de eerste keer. Er zijn al heel veel vragen gesteld, en wij hadden geen vragen.

De voorzitter: U was in beeld, mijnheer Weterings. Nog een keer proberen of u in zicht bent. Ja, u bent er. Dank u wel. Dan ga ik voor de eerste termijn naar de wethouder, als ik het goed heb. Mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Dat klopt denk ik ook, dat ik de vragen mag beantwoorden. Die H1, mijnheer Veerman, die staat voor het eerste halfjaar. Dus u … Het is gelukkig niet alleen de eerste maand. Maar u ziet natuurlijk wel juist staan in die grafiek dat als dit zo gestaag doorzet, dat we dus wel richting een verdubbeling gaan. Dus dat heeft u zeer goed opgemerkt, en dat is wel zoals het er nu uitziet. Er zijn meerdere collega's die mij hebben aangegeven: spreek werkgevers, dan wel je collega uit het Westland aan, als het gaat om het opvangen van arbeidsmigranten. Ik durf ze te zeggen dat dat vaak genoeg de revue passeert, niet alleen binnen de tafel beschermd wonen maatschappelijke opvang. Want de reden daarvan is dat het Westland daarbij niet aan tafel zit, dat doen we namelijk samen met leidsman Voorburg, Zoetermeer, Wassenaar, de gemeente Den Haag natuurlijk, en de gemeente Rijswijk. Desondanks spreekt mijn collega van Malsen zijn wethouder in het Westland vaak genoeg aan op het opereren aldaar. En tegelijkertijd wil ik dan ook wel zeggen dat de Raad van de gemeente Westland daar ook op een bepaalde manier opereert, waardoor de wethouder daar niet zo heel veel kan en best wel vaak met de rug tegen de muur staat. Want je hebt namelijk een gemeenteraad nodig in de democratische setting zoals wij die kennen, in een meerderheid, en dat gebeurt daar vaak genoeg niet. Voorzitter, het contact met Fonteynenburg, want die willen volgens, als ik mevrouw van Nunen goed begrepen heb, graag een aantal zaken oppakken, zoals wonen intensief. Dat begrijp ik natuurlijk, want Fonteynenburg … Maar ik wil dat niet. Ik wil niet dat alleen Fonteynenburg hier opereert in de stad. Dus ik heb gesprekken met meerdere zorgaanbieders, zodat we daar wel de keuzevrijheid kunnen waarborgen van onze mensen die beschermd wonen, wonen intensief of wat dan ook nodig hebben. Tegelijkertijd is Fonteynenburg natuurlijk gewoon een grote speler al in onze stad, en bedienen zij al best wel een grote doelgroep en heb ik daar ook zicht op. Ik heb ook goed contact met de bestuurder van Fonteynenburg. Ik zie haar regelmatig met de woonzorgtafel die wij met elkaar hebben, maar ook gewoon een-op-een. Ik heb volgens mij, uit mijn hoofd gezegd, in maart weer een contactmoment met haar en dan gaan we weer kijken hoe de vlag erbij hangt van Fonteynenburg in Rijswijk. Maar zij zijn altijd welwillend, hebben altijd een uitgestrekte hand als zorgaanbieder richting een specifieke groep mensen. En dat is fijn. En dat is fijn om daarmee te mogen samenwerken. U heeft aangegeven: hoe zit het met de preventie van dakloosheid en een visie op voorkomen van dakloosheid? En wanneer komt die? Ik weet niet of ik die toezegging ooit gedaan heb, dat er een visie zou komen op dakloosheid of dat dat nu een vraag is die u mij stelt. Zover mij bekend is, zit er niets in de pijplijn specifiek enkel en alleen gericht op Rijswijk wat betreft dakloosheid, maar wordt er in de regio meer gefocust op maatschappelijke opvang en komt dat ook in regionale visie terecht. Dus daar komt wel plek voor dakloosheid en een maatschappelijk opvang, alles wat daarmee van doen heeft, maar in de regionale visie, waar ook mijn collega van Malsen samen met mij aan tafel zit. De oorzaak van wachtlijst Rijswijk alleen door de wlz, nee, die komt niet alleen door de wlz. Die komt eigenlijk ook grotendeels doordat de doorstroom niet goed is. Dus er stromen te weinig mensen uit wonen intensief, en daarmee is er te weinig plek voor deze mensen. Die mensen kunnen soms ook niet doorstromen uit wonen intensief, want die hebben dat gewoon nodig. We hebben met het rijk bedacht dat die mensen allemaal zouden moeten doorstromen naar een zelfstandige woning, en dat … Daar heb ik zelf wel mening over, of dat we dat goed doen ja of nee, maar laat ik die voor vanavond maar achterwege. Voorzitter, de loketfunctie, kunnen we dat aan? Voor zover mij bekend wel. Tegelijkertijd doet de gemeente, centrumgemeente Den Haag ook gewoon nog heel veel voor ons. Alleen het is wel fijn dat we iets verder aan de voorkant zitten en dat we in ieder geval inzicht hebben om welke inwoners het gaat. En daarmee kom ik

ook een beetje op uw vraag terecht, mevrouw van Schie, wat dan het voordeel is van de historische verdeelsleutel en op de manier zoals we het nu gaan doen. Dat is wel dat we beter zicht hebben op waar iemand vandaan komt. Als iemand in eerste instantie vanuit Rijswijk gezien dakloos is geworden, dan zijn wij, hebben wij gewoon zorgplicht op onze eigen inwoner. Voorheen verdween die persoon eigenlijk een beetje in de grote systemen van de centrumgemeente Den Haag, waarin overigens wel uiteindelijk plek kwam natuurlijk, voor die persoon. Dus het is niet zo dat er niks mee gebeurde, maar het was wel zo dat we minder grip hadden. Dus ik denk dat het goed is. En daarmee ben ik ook blij naar wat mevrouw Jansen-Dirkx ook refereerde, dat we wel gewoon goed doorzetten op dit onderwerp, ondanks dat ze continu de decentralisatie uitstellen. En ik hoop van harte dat ze hem een keer echt gaan maken voor ons. En als dat niet zo is, dan hebben we in ieder geval een mooi aantal stappen gezet in de regio. Er zijn nog wel meer vragen gesteld over visie en toe leiden naar een woning en bestaanszekerheid. Ik heb onlangs een gesprek gehad, samen met mijn collega van Malsen, met een private partij die woningen koopt om dakloosheid tegen te gaan, om mensen een huis te bieden. Daar hebben we een leuk gesprek over gehad, samen met woningbouwcorporaties daarbij. En daar gaan we wel wat handen en voeten aan geven, als het goed is, in Rijswijk. Tegelijkertijd heb ik laatst bij een regionale bijeenkomst gezeten, heb ik toch al die cijfertjes even opgeteld en heb ik toch wel gevraagd aan de rest van de mensen die daar aanwezig was of iedereen zich bewust was van het feit dat met alle aandachtsgroepen die wij momenteel moeten huisvesten, al dan niet door rijksbeleid, alle taakstellingen en god mag weten wat, dat we boven de 50 procent uitkomen op woon-verdeel systemen. En dat dat niet meer te doen is voor gemeenten, dat we daarmee mensen in de kou moeten zetten of keuzes moeten gaan maken. Dat gaat natuurlijk heel ver en dat is echt iets wat we niet moeten willen met elkaar. Voorzitter, dan is mij ook nog vragen gesteld over dat hotel en hoe dat dan gaat met het welzijn van de mensen. Ik vind het ook vreselijk. Ik vind een hotel superleuk met mijn kinderen, twee weken in de zomervakantie, en daarna wil ik heel graag terug naar een eigen huis. Want dan word ik ook knettergek op zo'n hotelkamer. Dus ik vind het echt wel heftig voor de mensen die daar geplaatst moeten worden omdat er gewoon geen andere plekken zijn. Tegelijkertijd kost het ook heel veel geld. We hebben onlangs een schrijven gehad van de centrumgemeente van Den Haag, van mevrouw Vavier, mijn collega ut Den Haag. Het loopt echt de spuigaten uit. De kosten zijn opgelopen van een half miljoen in 2022 naar ruim acht miljoen vorig jaar. En dan zijn we er nog niet, want de komende tijd loopt dat nog door. Ze gaan er een iets andere aanpak in doen. Die brief, die staat volgens mij nog geagendeerd, of die wordt nog geagendeerd in Den Haag. Daar ga ik in ieder geval vanuit, dat de commissie dat daar gaat doen. En dat volg ik op de voet. Ik heb maandag aanstaande, heb ik een bestuurlijk overleg met mijn collega's uit de regio, wederom over dit onderwerp, waarin we de ETHOS-telling gaan bespreken. Want daar gaan we met de regio aan meedoen, voor het eerst weer in een aantal jaren, dus daar ben ik zelf wel blij mee, dat we dat gaan doen. En nog een aantal andere zaken, maar waaronder de toestroom van mensen, voornamelijk gezinnen, die in dakloosheid verkeren, die ook overigens voornamelijk van de Antillen afkomen, en hoe we daarmee omgaan en hoe we dat handen en voeten gaan geven in de in de toekomst. Voorzitter, ik weet niet of ik alle vragen heb beantwoord. Ik heb wel geprobeerd om mee te schrijven, maar ik heb vast wel wat gemist dit keer. Sorry.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Dan kijk ik even rond voor een tweede termijn. Ik denk … Eerst mijnheer Veerman, doe ik dan eerst netjes op volgorde, en daarna mevrouw van Nunen. Mijnheer Veerman, u heeft het woord.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. De wethouder natuurlijk voor de beantwoording van de vragen. Ik ben blij dat er zoveel ontwikkeling is in beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Ik denk dat bouwen toch … Waar ik niet helemaal een antwoord op kreeg … Ik hoorde dat u in gesprek bent met een aantal partijen. Ik hoop dat het dan ook voeten in de aarde krijgt. Maar ik denk ook echt als gemeente toch misschien

een stapje bij moeten zetten om bepaalde stukken, die we voor nieuwbouw geschikt gaan maken, dat we daar ook rekening houden. Ik noem maar in Pasgeld, daar waar we de grond hebben, dat we dan echt gaan kijken of we projectontwikkelaars kunnen vinden die ook voor deze doelgroep kunnen gaan bouwen. Want de noodzaak is gewoon hoog. Dus we moeten ook voor die doelgroep, en voor ouderen blijkbaar, dat we ook veel te weinig bouwen, toch zelf gaan bouwen om ook doorstroming maar ook andere mensen wel voor woningen in aanmerking te laten komen dus, om daarin te blijven voorzien. En ten tweede, wat ik jammer vond ook, als we het hebben over de seizoenarbeiders, dat zijn vooral Oost-Europeanen … Ik denk dat mevrouw van Nunen, precies … Ik word een dagje ouder. Van Nunen op doelt is ook dat er landelijk een pilot draaiend is, waar zes of zeven miljoen aan uitgegeven wordt, om Oost-Europeanen te kunnen opvangen. Helaas is er geen geld voor alle gemeentes, maar daar zou je wel naar kunnen kijken. Dat Oost-Europeanen geholpen worden om, één, huisvesting, en twee, misschien nieuwe arbeid, maar wel een stukje begeleiding te krijgen om ook eventueel die mensen terug te laten gaan naar hun eigen land. En dan hoeven ze geen, niet meer op straat leven hier in Nederland. Er zijn heel veel gemeenten die daarmee bezig zijn. We zouden ook eens kunnen kijken … Volgens mij doet Den Haag niet mee helaas, volgens mij. Wat, doen ze wel mee? Oké. Dus dan zijn straks de voorbeelden voorradig, en dat zou ook iets moois zijn voor Rijswijk, als we überhaupt hier Oost-Europeanen hebben. Maar dat even terzijde. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Mevrouw van Nunen, u wou het woord voor een tweede termijn.

Mevrouw van Nunen: Even kort, ook omdat de reactie van de wethouder op mijn vraag over de contacten met Fonteynenburg bij de wethouder, ook terecht denk ik, de reactie opriep van, we zijn met meerdere mogelijk in gesprek. Maar ik zou toch willen oproepen, en niet omdat ik nu direct op Fonteynenburg terugval, maar de opgebouwde expertise van Fonteynenburg en Rijswijk is groot. En zeker in die echt moeilijke vorm van intensief beschermd wonen. Dus een oproep om toch ook … Ondanks wat u zegt: we zijn ook met meerdere aanbieders in gesprek, mogelijk in de toekomst. Gooi ook niet de opgebouwde expertise van een echt goede partner als Fonteynenburg zomaar terzijde. Het lijkt wel alsof ik bij Fonteynenburg werk. Daar werk ik niet.

De voorzitter: Aandelen misschien, mevrouw van Nunen? Nee?

Mevrouw van Nunen: Het was meer een oproep, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog even het Forum rond, mevrouw Jansen-Dirkx? U krijgt het woord.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel. Inderdaad, ik heb de wethouder goed gehoord. Ik hoor u zeggen zelfs dat ook wethouder van Malsen en ikzelf veel, uzelf dan, ook veel aandacht ervoor vraagt, voor de opvang van arbeidsmigranten. Ik hoor u ook zeggen: de gemeenteraad van de gemeente Westland heeft hier een rol in te spelen, dus laat ik vanaf deze plek … En ik hoop dat ze het horen of slash zien. Neem uw verantwoordelijkheid als gemeente, als u weet dat u zoveel arbeidsmigranten binnen uw gemeentegrenzen aan het werk hebt. Neem uw verantwoordelijkheid ook voor de opvang van deze mensen, of spreek ieder geval uw ondernemers erop aan om daar actie op te ondernemen. Dat is het enige wat ik op dit moment kan doen. Misschien zouden we ook als gemeenteraad een brief kunnen sturen aan de gemeenteraad van Westland, om daar eens een keer actie op te ondernemen. Ik noem maar iets. Misschien is daar ook mogelijkheid toe. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Dan volgens … Mevrouw Oude Alink.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad aansluitend op de vorige spreker, volgens mij is het wel apart als een gemeenteraad kan besluiten dat een bepaalde groep mensen gewoon helemaal geen ondersteuning krijgt en dat ze gewoon buiten moeten slapen. Dat lijkt me niet hoe het hoort. Dus daar ben ik het mee eens. Ik hoor inderdaad de wethouder zeggen dat de loketfunctie wel goed gaat. Daar ben ik blij om. Wel zou ik graag willen vragen of … Ik denk ook dat het wel gebeurt, hoor. Als mensen zich aanmelden bij dat loket en aangeven dat ze dakloos zijn, dan ben ik heel erg benieuwd naar hoe dat dan precies komt. Want misschien kunnen we dan op een ander terrein daar nog iets aan doen, of op een andere manier ondersteunen. Dus ik hoop dat het college het daarmee eens is, dat we met die informatie heel zorgvuldig om moeten gaan. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. En voor de rest zie ik niemand reageren. Dan … Jawel, mevrouw ten Brummelaar.

Mevrouw ten Brummelaar: In afwezigheid van mevrouw Koegler, voorzitter. Ik hoorde twee partijen voor ons, of voor mij, zeggen: laten we de gemeente Westland oproepen om dat te doen middels deze manier. Ik zou zeggen, laten we allemaal als per partij daar inspreken en ze op die manier oproepen. Ik denk dat we dan ook gelijk een goed punt maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw ten Brummelaar. Dan geef ik het woord aan wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Dank. Het is mooi wat jullie wat jullie doen en zeggen. Het maakt het gewoon lastig dat het college van het Westland probeert stukken grond of te bedenken: hier kan dan eventueel iets, heel misschien, en dan wordt het afgeketst op uiteindelijk op gewoon geen meerderheid daarvoor. Dus dat wordt echt wel lastig gemaakt daar voor het college om te doen wat ze moeten doen. Tegelijkertijd wil ik toch wel één ding zeggen, dat is wel dat er een, volgens mij, akkoord is gekomen op een stuk grond waarin zevenhonderd arbeidsmigranten, volgens mij, een plekje gaan krijgen om gehuisvest te worden. Maar ik weet het niet honderd procent zeker, maar volgens mij waren er zevenhonderd en … Dat is natuurlijk hartstikke mooi, want ze zijn ook hard aan het werk in het Westland. Maar ik benijd mijn collega's daar niet, in het college. Die hebben het niet altijd even makkelijk. Voorzitter, rekening houden met doelgroepen in de nieuwbouw, we doen echt wat we kunnen, mijnheer Veerman. En nogmaals, wat ik net al aangaf, als je gaat kijken en alles gaat optellen wat we van het rijk moeten doen in het kader van aandachtsgroepen, waar onder andere beschermd wonen, dakloosheid, et cetera ook onderdeel is, dan zitten we echt al rond of over de vijftig procent in sommige gevallen. Dus we proberen ook heel goed via de woonzorgtafels van de gemeentes regionaal, alle wethouders volkshuisvesting of wonen hebben ervoor gezorgd dat de wethouders zorg ook zijn aangesloten. Dus wij mogen altijd een uur meediscussiëren aan die tafel, en dan kijken we met elkaar, oké wat is er nodig? Tenminste, dat zijn we aan het doen: wat is er nou nodig? En hoe kunnen we dat in verschillende gemeenten oplossen? Want niet iedere gemeente heeft tachtig verschillende instellingen nodig aan zorg, maar misschien dat je kan zeggen: als jullie die doelgroep kunnen bedienen in een soort van regionale functie, dan kan gemeente X dat doen. Zo is er bijvoorbeeld momenteel onderzoek natuurlijk gaande naar de gemeente die plaats kan maken voor Skaeve Huse. Ik weet niet of iedereen dat fenomeen kent, maar daar ben ik hard mee aan de slag samen met de collega's in de regio. En daarover gesproken, Den Haag doet dus wel mee met een ding op arbeidsmigranten. Ik weet even niet de naam van die zorgaanbieder, dat wist ik vroeger wel, want ik heb daar wel eens mee samengewerkt. Die is speciaal voor mensen uit Oost-Europa, volgens mij heet het iets van Barkoo of Barcoor, iets in die trant. Maar er is een specifieke projectleider opgezet, en daarin zijn ze inderdaad met de mensen aan de slag die dakloos raken of anderszins in de problemen: kunnen we je helpen met een woning, dan wel en met werk, et cetera, als ze dakloos zijn geworden. Als het niet zo is, dan

kunnen ze ook, worden ze ook geholpen om terug te keren naar een land van herkomst. En dat gaat best wel goed. Er zijn best wel goede eerste cijfers van, heb ik laatst van de collega die dit in Den Haag doet vernomen. Want ik heb daar nauw contact mee. Voorzitter, volgens … De toedracht van dakloosheid, volgens mij wordt dat niet gevraagd, specifiek. Maar ik kan het nog even voor u nagaan, of daar iets is wat daarin bijgehouden wordt. Maar volgens mij is dat niet het geval. Voorzitter, dat was mijn tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Dan kijk ik … Dit was de tweede termijn al, sorry. Dan sluit ik dit agendapunt.

13. Vragenuur

De voorzitter: Dan gaan we naar het vragenuur, dat zijn elf vragen. Onderhand zijn alle vragen beantwoord, dus ik stel voor om tien minuten te schorsen zodat iedereen even goed zijn vragen kan kijken wat beantwoord is, want dan denk ik dat het vragenuur ook iets sneller gaat. En dan kunnen ook mensen voor de sanitaire stop. Mevrouw Woudstra?

Mevrouw Woudstra: Mag ik voorstellen dat mensen dan in de schorsing naar u toe komen welke doorgaan, zodat u dan het lijstje heeft welke doorgaat? En ik hoor hier op rechts dat niet iedereen misschien tien minuten nodig heeft, dus …

De voorzitter: Oké. Dan is vijf …

Mevrouw Woudstra: Zullen we dan vijf minuten doen? Voor wie het niet heeft kunnen doen, en dan bij u even melden. Dan kunt u oplezen wat er gaat gebeuren.

De voorzitter: Dan is vijf … Vijf minuten, dat is goed. Dank u wel.

a. Vragen PvdA – RIB 24 095 Voortgangsrapportage Meedoen Werkt en Rijswijk Werkwijs i.c.m. Programma Aandacht Werkt

De voorzitter: Ja, dank u wel. Dan open ik weer de vergadering. Dan wachten we heel even op beeld, want ik weet niet of ze dat boven ook doorhebben, dat ik de vergadering weer open. Dan gaan we er even uit voor de reclame. Levert misschien de gemeente wat geld op. Ik kom nou in een keer met een idee, hoor. Daar zijn we, welkom terug bij agendapunt 13, het vragenuur. Er zijn een aantal vragen al beantwoord en die worden niet opnieuw gevraagd. Aantal wel, dat is agendapunt 13a, vraag van de PvdA, RIB 24-095, Voortgangrapportage Meedoen Werkt en Rijswijk Werkwijs in programma Aandacht Werkt. Mevrouw van Nunen, u heeft het woord.

Mevrouw van Nunen: Voorzitter, kort. Dank voor de antwoorden. Mijn eerste vraag was gesteld omdat ik rond de ambities voor 2025 eigenlijk las dat dat in de eerste halfjaarrapportage 2025 vermeldt wordt. En ambities stel je volgens mij vooraf aan een jaar, en niet halverwege een jaar. En het antwoord dat ik krijg, of dat we krijgen, is gericht in de eerste alinea op het vorige jaar, dus dat zijn niet de ambities voor dit jaar. En het tweede, in de tweede alinea, staat de ambitie die al in de begroting stond voor 2025. Dat is op zich natuurlijk ook een ambitie, in november. Daar staat namelijk eigenlijk alleen in dat we uitgaan als ambitie om honderd mensen verder te activeren naar werk. Ik had eigenlijk iets meer ambitie verwacht rondom het antwoord dat ik hierop zou krijgen, op vraag een. Dus ik vraag nogmaals aan de wethouder: is daar iets meer over te zeggen, of anders op welke termijn? Ik kan me ook voorstellen dat dat u daar

misschien niet nu meteen het antwoord op heeft. En ten aanzien van de laatste vraag had ik gesteld: wat voegt nou Aandacht Werkt toe aan Werkwijs, aan programma Werkwijs, één? En B, het andere programma, Meedoen Werkt. En dan denk ik, dan is het derde programma eigenlijk een soort extra bal erboven, of naast, die de verbinding moet leggen tussen Werkwijs en Meedoen Werkt. En waarom kunnen die twee aparte onderdelen, Werkwijs en Meedoen Werkt, dat niet gezamenlijk doen? Waarom moet daar iets naast gezet worden, dat was mijn vraag. En dan komt er een antwoord: dan zoeken we de verbinding en dan leggen we de verbinding ook met inburgering. Het is mij niet helemaal duidelijk wat de meerwaarde is van Aandacht Werkt boven die twee aparte programmaonderdelen, die toch ook met elkaar kunnen, daarvan de medewerkers natuurlijk, kunnen communiceren: wat doen we, wat halen we eruit en wat kunnen we analyseren uit ons werk wat we in die twee werkgroepen gewoon gezamenlijk weer oppakken? Daar wordt dus iets nieuws naast gezet, met … En dat heb ik ook gezegd in mijn inleiding, met daarnaast, en dat wil ik even vooropstellen, heel veel waardering voor hoe wij maatschappelijke participatie in onze gemeente op dit moment vormgeven. Compliment voor de bijlage. Komen een beetje laat, u zegt het zelf ook, want ambities die stel je niet achteraf, maar vooraf. Dus, voorzitter, daar graag nog een antwoord op. Maar ga vooral zo verder, zou ik willen zeggen. En ik ben in ieder geval ook blij dat we de consulenten voorlopig behouden, ook in het volgende jaar. Voorzitter, tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Nunen. Dan geef ik het woord aan wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Ik ben daar ook heel blij mee, dus ook dank aan de gemeenteraad, dat we die consumenten konden behouden. Uw vraag op antwoord vier, dat programma Aandacht Werkt. Dat is zeg maar de paraplu en daaronder hangen uitvoeringsagenda's. Of uitvoeringsnotities, wordt er aangegeven in de beantwoordingstekst. Maar Rijswijk Werkwijs en Meedoen Werkt, dat zijn eigenlijk de uitvoeringsagenda's die voortvloeien uit het programma Aandacht Werkt. Ik weet niet of ik het zo een beetje verhelder, maar misschien dat we dat in de toekomst anders moeten doen of kunnen doen. Daar wil ik prima naar kijken hoor, want ik ben altijd voor efficiëntie en zo min mogelijk visies alstublieft. En zo veel mogelijk doen, en vooral de aandacht naar de mensen toe in plaats van de aandacht naar een visie schrijven. Maar ik zal daar zeker naar kijken. Ik ben het ook met u eens. Ik heb daar zelf ook toentertijd best wel wat over mee van doen gehad, met die ambities en wanneer we dat dan melden, de ja en de nee. Ik kan daar nu niet heel veel meer over vertellen of aangeven dan wat er nu staat, maar zodra ik dat wel kan doen, dan kom ik daar even bij u op terug. Ik zal in ieder geval even op de afdeling nagaan wanneer we hier weer iets van een update op gaan geven. En wanneer ik u daarin iets meer gerust kan stellen dan dat ik nu kan doen. Maar u mag van mij aannemen dat consulenten hard aan het werk blijven en dat het ook door de mensen zelf heel erg gewaardeerd wordt dat ze niet meer zo buitenspel staan, maar dat ze letterlijk weer meedoen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Mevrouw van Nunen, is dit in orde? Of voldoende, dat is het juiste woord.

Mevrouw van Nunen: Voorzitter, het lijkt misschien muggenziften, maar Aandacht Werkt werd er eigenlijk pas later aan toegevoegd. Dus er waren twee uitvoeringsprogramma en daarna kwam die paraplu. Dat is eigenlijk mijn enige opmerking, waarom … Als u zegt, wat ik begrijp, de paraplu is Aandacht Werkt en daaronder hangen twee programma's. Het was juist andersom, er waren twee uitvoeringsprogramma's en, als ik het goed lees, ik zit niet in de organisatie, en daarboven werd Aandacht Werkt eraan toegevoegd. Maar goed, laten we het erop houden dat hoe dan ook, wie rapporteert aan wie, dat het in

ieder geval een mooie inzet is van onze gemeente op maatschappelijke participatie. Dat wil ik vooropgesteld hebben. En voor de rest wacht ik informatie, als die er is, verder af.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Nunen. Wethouder Bentvelzen denk ik geen toevoeging hierop? Nee.

b. Vragen BvR – RIB 24 110 Herontwikkeling locatie Marimbahal

c. Vragen RB – RIB 24 110 Herontwikkeling locatie Marimbahal

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 13b en 13c, die gaan wij samenvoegen. En omdat dit ook mijn eigen onderwerp is, en heb ik even nagevraagd, en ik ook graag met respect wil praten richting de voorzitter, heb ik een forumvoorzitter, gekozen door de Raad, bereid gevonden, mevrouw van Schie, om 13b en 13c te doen. Dus mevrouw van Schie, ik wil u het woord geven.

Mevrouw van Schie: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Het is een grote eer om even in uw schoenen te mogen treden. We gaan behandelen vraag 13b en vraag 13c. Ik begin bij 13b en dan vraag ik Beter voor Rijswijk, en ik denk mijnheer van Nunnikhoven, of de vragen voldoende zijn beantwoord door het college.

De heer Nunnikhoven: Zeker, mevrouw de voorzitter. Het is zonder 'van', Nunnikhoven, maar dat terzijde. Wordt vaker fout gedaan. De vragen zijn uitstekend beantwoord. Alleen dit agendastuk is geagendeerd voor het volgend Forum, en voordat het volgende Forum is, wil ik namelijk wel even een paar antwoorden op een paar vragen, voordat we dat pas in februari gaan doen. Dat is namelijk, in maart is definitief gekozen voor sloop, en gekozen voor opzet drie met een motie erbij, die uiteindelijk door is gegaan door een singel loop. Na de raadsvergadering van september kwam er een kunstwerk bovendrijven. Ik ga het woordje drijven ook bewust zeggen, omdat … Die kwam bij ons niet bovendrijven, want de vijver die daaraan ligt, dat maakt het geheel van dat kunstwerk. En Beter voor Rijswijk was voor nieuw. We gaan er 80 duizend inwoners, een nieuw Rijswijk, waar ook dus eventueel kans was voor een nieuw kunstwerk aan de aan de wand. Verder vindt Beter voor Rijswijk het ook een beetje raar dat er gesproken wordt over één kunstwerk, want binnenin is ook een kunstwerk. Daar mocht de uitbater namelijk nooit wat aan doen. Dit kunstwerk aan de muur is een actie van de sporter, waar door middel van houten bielsen aan de muur de expressiviteit van de sporter wordt uitgebeeld. Dus mijn vraag: zit dit kunstwerk ook in die 700 duizend euro? En waarom is er bij het raadsvoorstel van de erfgoednota, waar nu aan gelinkt wordt, niet verteld dat dit ook voor besloten raadsvoorstellen is? Afspraken van afgelopen besluiten, zijn die dan iets waard? Dat is onze vraag: waarom is dat niet verteld? Misschien waren er dan wel partijen geweest die tegen deze erfgoednota gestemd hadden. En dan verder is onze vraag, en dat is niet heel erg duidelijk, en die zouden wel heel graag voor februari beantwoord willen hebben zijn ook kosten aan verbonden, aan het eventueel slopen van dit kunstwerk? Zeg, naar de kunstenaar of erfgenamen. Zo ja, hoeveel is dit bedrag? Dit was mijn vervolgvraag, mevrouw van Schie.

Mevrouw van Schie: Dank u wel, mijnheer Nunnikhoven. Dan geef ik nu het woord aan Rijswijks Belang voor vraag 13c. Wilt u uw vraag toelichten of is de vraag voldoende beantwoord?

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Op zich, het is al natuurlijk geagendeerd. Alleen ik had nog even een kleine aanvulling. Dat op een gegeven moment, moet ik even goed kijken, dat vraag drie, vragen we dat u denkt van de buurtbewoners uit de Muziekbuurt en omgeving net zo belangrijk vindt. Het is gewoon een vraag, daar kan je best met ja of nee antwoorden. Dan geeft u een antwoord van, hoe de Raad heeft onlangs

unaniem een erfgoednota vastgesteld met ambitie te onderzoeken wat er nog aan architectuur gebonden kunstwerken waard is gebleven. Maar dat was de vraag helemaal niet. De vraag was: denkt u dat de buurtbewoners uit de Muziekbuurt en omgeving het net zo'n belangrijk kunstwerk vinden als u en een ambtenaar, of die van de Rijksdienst? Dus dat is een antwoord die ik helemaal niet kon plaatsen op de vraag. Misschien kan u daar nog eventjes naar kijken. Wat ik ook wil meegeven is om in ieder geval misschien voor het volgend Forum even goed in te duiken. U geeft inderdaad aan dat wij unaniem de erfgoednota hebben vastgesteld. Alleen dat is een verlengde, of een update, van de tussen oud en nieuw actualisatienota uit 2013. En daar doen we eigenlijk bijna dezelfde … Daar zouden we eigenlijk dezelfde dingen moeten doen die we nu moeten doen. Dat gebeurt dus niet, op het gebied van onderhoud en dergelijke. Want u geeft zelf ook aan dat er ontzettende achterstanden zijn. Dan vraag ik me af: als we wettelijke verplichting hebben, al vanaf 2013, wat is dan de afgelopen tussen twaalf jaar fout gegaan om dat niet na te komen? Dat vind ik een hele belangrijke, om misschien een volgende keer daar dan op terug te komen. En ook heel belangrijk is dat u aangeeft dat wij de erfgoednota hebben vastgesteld. Dat klopt, maar in die erfgoednota, op pagina twee van vier, staat ook duidelijk dat het samenhangt met de financiële positie van de gemeente, om daar wat aan te doen. Dan vraag ik aan u: hoe is nu de financiële situatie van de gemeente? Kunnen wij zeven ton uitgeven, bijvoorbeeld? Dat is dan nog mijn vraag. Ik denk namelijk van niet. Dank u.

Mevrouw van Schie: Wie van de forumleden wil het woord hierover? Dan kijk ik even … Niemand? Dan mevrouw Bentvelzen, wilt u in eerste termijn reageren?

Mevrouw Bentvelzen: Jazeker, voorzitter. Er zijn best wel wat vragen gesteld, eigenlijk allemaal gericht aan mijn collega Wit, aangaande het kunstwerk in de wand en ook nog in de Marimbahal, als ik mijnheer van Nunnikhoven goed begrijp. Ik wist dat overigens zelf ook niet. En alle andere vragen die … De vragen die gesteld zijn, heb ik meegeschreven. Vooral die van mijnheer Nunnikhoven, want dat zijn er nog een aantal buiten de vragen die al gesteld waren met de beantwoording daarop. Ook de vraag van mijnheer Weterings heb ik meegeschreven voor mijn collega. Ik ga hem vragen daar vroegtijdig, voor de volgende vergadering, als dit geagendeerd is, daarop te reageren richting u.

Mevrouw van Schie: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Dan kijk eerst even naar mijnheer Nunnikhoven, wilt u nog het woord? Dan mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, dan nog een kleine opmerking over de RIB-brief. Die was voor ons zeer onduidelijk en ik heb uiteindelijk ook twee collega-partijen gebeld: jongens, kunnen jullie daar eens naar kijken? Wat staat daar precies? Voor hen was het ook alle twee heel onduidelijk. Was het nou 7 ton om het te behouden, 7 ton om het te slopen? We konden daar geen, makkelijk gezegd, chocola van maken. Zou ik graag even … Mocht die brief nog een keer op tafel komen, echt ter verduidelijking, wat ermee wordt bedoeld. Want ook nou in pers en media worden ook verschillende dingen overgenomen, wat heel onduidelijk is. En ik las vandaag ook het goede stuk van Rijswijk.TV, daar wordt gewoon gezegd dat de gemeente iets over het hoofd heeft gezien wat uiteindelijk 7 ton gaat kosten. En er is, van wat ik heb begrepen, hoor en wederhoor geweest. Dus ik weet niet of ik nou het laatste bericht van Rijswijk.TV dan maar als waarheid moet gaan zien. Maar graag dan echt een goeie duidelijkheid. Graag de 4de februari, als we het Forum hebben, dat we duidelijkheid hebben over wat nou precies, waarover wij nu moeten gaan beslissen. Dank u wel.

Mevrouw van Schie: Dank u wel, mijnheer Weterings. Nog iemand van de Forumleden? Niemand, zie ik. En mevrouw Bentvelzen?

Mevrouw Bentvelzen: Nee, ik heb de oproep van de heer Weterings gehoord en die is luid en duidelijk. Ik zal deze proberen zo luid en duidelijk mogelijk weer het ambtelijk apparaat in te slingeren. Tegelijkertijd mijn collega Wit daarvan op de hoogte te brengen, zodat we in ieder geval 4 februari heldere antwoorden kunnen geven. Of de hoor en wederhoor heeft plaatsgevonden met Rijswijk.TV, dat weet ik niet. Ze hebben mij in ieder geval niet gebeld, maar ik ben ook niet van … Ik ben wel van de Marimbahal, maar niet specifiek van de kunst en cultuur waar het nu over gaat. Dus ik weet niet of ze mijn collega Wit gesproken hebben.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Dan geef ik nu het woord weer terug aan mijnheer Nunnikhoven.

d. Vragen D66 - Vragen RIB 24 094 WMO cliëntervaringsonderzoek

e. Vragen RB – RIB 24 094 Cliëntervaringsonderzoek Wmo 2023

f. Vragen CDA – RIB 24 094 Cliëntervaringsonderzoek Wmo 2023

De voorzitter: Dank u wel mevrouw van Schie, voor het waarnemen. Dan gaan we naar de vragen D, E en F. Dat ging over het Wmo, die waren al beantwoord. Dan hoorde ik het CDA, die hoeft zijn vraag niet te herhalen. Kijk ik even naar D66, voor Wmo ook niet. Een Rijswijks Belang ook niet. Alvast bedankt voor de beantwoording.

i. Vragen RB – Buiten Beter App

De voorzitter: Dan gaan we naar I, de vragen van Rijswijks Belang van de Buiten Beter App. Wie mag het woord geven? Mijnheer Weterings, u heeft het woord.

De heer Weterings: Voorzitter, ik ga het proberen zo kort mogelijk te houden. Want eigenlijk was de beantwoording zeer naar tevredenheid. Even in het kort dat er bij ons, en ook bij zelfconstatering, dat dus het afmelden van de meldingen in de Buiten Beter App, hebben wij verzocht of dat anders kon. Want wij constateerden dat nu vaak dus meldingen in het systeem waren afgemeld, maar nog niet waren opgelost. Dat had dus te maken met verschillende factoren, wat u ook aangaf. Soms wordt het doorgezet naar een Avalex, of naar een andere afdeling. Dan eigenlijk wordt het al afgemeld zonder daarbij de melding te geven. Wij hebben verzocht met deze vraagstelling of de meldingen ook inderdaad pas echt af te melden, of gereed te melden, als het ook daadwerkelijk is uitgevoerd. Eigenlijk geeft u daar aan: wij begrijpen de verwarring, wij begrijpen de afwikkelingen. De beantwoording van de meldingen van bewoners, dat kan leiden tot verwarring. U gaat dan met betrokken teams het uitwerken, of hoe de beantwoording kunnen verbeteren en de meldingen pas worden afgehandeld of worden doorgevoerd als de melding ook daadwerkelijk of zichtbaar is opgelost. Dus u geeft daarmee een behoorlijke toezegging, dank u wel daarvoor. Maar dan blijft wel de vraag; u zegt, u gaat het doen, hoeveel tijd heeft u daarvoor nodig? Zegt u: een halfjaar, een jaar, drie maanden, vier maanden, of … Want een toezegging: we gaan het doen, die kennen we. Dat is een vrij brede en dan zitten we hier misschien met toezegging nummer 53. Maar kan u niet zeggen: geef ons een kwartaal, of geef ons een half jaar? Want ik vind hem breed, hoor. Ik bedoel, ik ben blij dat u het wil doen. Dank u wel, nogmaals, daarvoor. Maar wat denkt u nodig te hebben om dan te zeggen: dan hebben we het eindelijk op de rit, dat ik er ook weer naar kan terugvragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mevrouw Woudstra wil een vraag stellen aan de wethouder.

Mevrouw Woudstra: Dank. Wij merken hetzelfde bij Buiten Beter, inderdaad. Tenminste, diezelfde signalen over dat het soms wat onduidelijk is. Nou zit in het antwoord nu ook dat er, als het een ander bedrijf is dan dat aan de mensen wordt doorgegeven van, we hebben het doorgezet. Ik zit daar nou nog wel een beetje op de bewoordingen, waar we het eerder over hadden. Begrijpen mensen dan wat ermee gebeurt of wanneer ze iets terug kunnen verwachten? En ik snap ook systeemtechnisch dat je dan niets verhandeld moet zetten. Dus ik wil de gemeente daar ook niet geweld aandoen door iets anders te gaan doen. Maar het zit hem wel in die duidelijke communicatie. Zeker omdat we nu nog maar één app gebruiken en alleen deze app gebruiken. En deze weer wat minder … Wij merken dat die app ook weer wat minder mogelijkheden geeft om zelf ook dingen in te zetten en aan te geven. We zijn ook wel benieuwd hoe de gemeente dat ziet. De ervaring met deze app, daar hoeven we nu geen debat over te hebben, maar daar zijn we nog wel nieuwsgierig naar. Met dank alvast.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan kijk ik vluchtig rond, dan is er niets. Dan geef het woord aan wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Daar ben ik ook van vanavond. We hebben het uitvoerig besproken in het college vanmorgen. Dus dank voor de vragen vanuit Rijswijks Belang. Het was ook gemeld bij ons door de buurtpreventieteam, meerdere buurtpreventieteams. Weet de burgemeester ook van. Dus daar gaat de vraag … Kijk, die vraag, die kan je makkelijk stellen. Die vraag, die kunnen we stellen, dat is gewoon een systeem, dat Buiten Beter app systeem. Dus die vraag gaat gesteld worden. Dat hoeft niet zo heel lang te duren, denk ik. Maar dat is mijn interpretatie. Hoe snel zij eventueel een systeemwijziging kunnen doen … Want het is natuurlijk voor ons iets heel kleins, maar voor zoiets lijkt het dan weer, wordt het waarschijnlijk wel weer iets heel groots, is mijn ervaring. Dus hoelang dit gaat duren weet ik niet. Maar ik ga wel mijn best doen dat we dit zo spoedig mogelijk, kijken of dit zo spoedig mogelijk kan. Dus die vraag zo snel mogelijk gesteld worden. En ik denk dat mijn collega Wit, die hierover gaat, wellicht even een tussentijdse mededeling zou kunnen doen als Buiten Beter heeft gereageerd, of dat dan kan, die systeemwijziging, en hoe lang dat dan gaat duren. Ik denk dat … Dat is mijn toezegging nummer 54, dat ik dat wel aan mijn collega durf te vragen.

De voorzitter: Ik ben blij dat u de aantallen bijhoudt, dat is makkelijk voor de griffie. Mijnheer Weterings, een verhelderingsvraag?

De heer Weterings: Nogmaals chapeau en nog bedankt voor de uitleg. Tenminste bedankt voor het begrip, dat we het ook gaan doen. Dus dat ben ik zeer blij om. Dank u wel.

j. Vragen RB – RIB 24 098 Beeld online criminaliteit

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar J, 13J, vragen Rijswijks Belang, RIB 24 098, Beeld online criminaliteit. Mevrouw ten Brummelaar, u heeft het woord.

Mevrouw ten Brummelaar: Dank u wel. Ik hoef de vragen niet helemaal te herhalen. De burgemeester heeft daar duidelijk antwoord op gegeven. Ik wilde graag wel nog even de toezegging ook op beeld hebben. Dat we de cijfers … In ieder geval een tussentijdse update krijgen in het derde kwartaal van 2025. Dank u wel.

De voorzitter: Dan … Gaat u dat doen burgemeester? Want wethouder Bentvelzen, die claimt heel de avond. Dus u heeft het woord.

Mevrouw Sahin: Ja. Dit is echt mijn portefeuille, dus … En dank aan Rijswijks Belang voor het stellen van de vragen en interesse in het beeld over online criminaliteit. En ik zeg u toe, ook live in beeld, zodat we u de voortgang opnieuw … We zullen u blijven informeren over online criminaliteit. En er staat ook een termijn, zag ik, in ieder geval derde kwartaal, als het gaat om de acties gericht met platform veilig ondernemen over cybercriminaliteit. Maar in juni, juli 2025 is aangegeven … Wij zijn afhankelijk van de politie., zij komen met die cijfers. Dat registreren zij. Ik wil wel … Laten we ook heel goed kijken, want niet iedereen durft ook online criminaliteit te melden bij de politie. Ik vind dat ook een aandachtspunt. Er zijn ook veel ouderen, of ouderen, laat ik niet zeggen veel, ouderen die iets meemaken en ook schaamte is om dat te melden bij de politie. Dus belangrijk probleem en laten we daar inderdaad alert op zijn. En ik zeg u toe dat we u blijven zullen informeren over onlinecriminaliteit. Dank u wel.

14. Sluiting

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester Sahin. En de laatste vraag was ook voldoende beantwoord, van D66. Dus daar sluit ik bij deze de Forumvergadering van 14 januari. En wens ik iedereen nog een fijne avond en tot volgende keer. Dank u wel.

Rijswijk,

De voorzitter, De griffier,